

Vereniging van waterbedrijven in Nederland

Jaarverslag 2020

Inhoud

Vewin jaarverslag 2020

Profiel	3
Voorwoord	5
Activiteiten 2020	7
Organisatie	27
Afkortingenlijst	29
Jaarrekening	30
Colofon	53

A glass of water sits on a mossy log, symbolizing clean water and nature. The background is a soft-focus green forest.

Profiel

Vewin, de vereniging van waterbedrijven in Nederland, heeft als belangrijkste taak het behartigen van de belangen van de Leden – de tien Nederlandse drinkwaterbedrijven – in Den Haag en Brussel. Als belangenbehartiger voor de drinkwatersector heeft Vewin in Den Haag en Brussel uitgebreide contacten op ambtelijk, bestuurlijk en parlementair niveau. Binnen de vereniging worden de koers en het beleid in nauwe samenspraak met het Bestuur bepaald. Vewin heeft een onafhankelijke voorzitter. Het Vewin-bureau staat onder leiding van een directeur die door het Bestuur is benoemd. Het Vewin-bureau (totaal 17,6 fte) zetelt in Den Haag en heeft – samen met de Unie van Waterschappen (UvW) – ook een kantoor in Brussel.

Ambitieuw, strategisch en innovatief

Drinkwater is een eerste levensbehoefte. De Nederlandse drinkwaterbedrijven leveren aan ruim 8 miljoen huishoudens en bedrijven continu (7 x 24 uur) gezond, lekker en betaalbaar kraanwater. Zij behoren kwalitatief en organisatorisch tot de wereldtop. Innovatie is voor de drinkwatersector essentieel. Zowel het drinkwater als de bedrijven genieten een groot vertrouwen. De drinkwatersector is trots op deze positie.

De strategie van Vewin is gericht op:

- effectieve en efficiënte belangenbehartiging in de Haagse en Brusselse netwerken;
- optimale informatievoorziening voor de Leden.

Samenwerking

KWR Watercycle Research Institute (KWR) is het nationale kenniscentrum voor de drinkwatersector. Vewin en KWR werken nauw samen in de Vewin-Stuurgroepen en in de themagroepen van KWR. Ook is er nauw contact met de Vereniging van Rivierwaterbedrijven (RIWA), die de specifieke belangen van de rivierwaterbedrijven behartigt. De RIWA-koepel omvat de stroomgebieden van de Rijn, Maas en Schelde.

De belangen van de waterbedrijven liggen in vele opzichten in het verlengde van de belangen van andere (maatschappelijke) organisaties. Vewin werkt daarom samen met de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), het Interprovinciaal Overleg (IPO), de Unie van Waterschappen (UvW), het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM), AquaMinerals, consumentenorganisaties en de netwerksectoren Kabels, Telecom en Energie.

Verder werkt Vewin samen met vertegenwoordigers van de Vereniging Energie, Milieu en Water (VEMW), de chemische- (VNCI), bestrijdingsmiddelen- (NEFYTO) en geneesmiddelenindustrie (VIG), natuur- en milieuorganisaties (Natuurmonumenten, Natuur & Milieu), de Land- en Tuinbouw Organisatie Nederland (LTO), het Netherlands Water Partnership (NWP), het Keurings Instituut voor Waterleiding Artikelen (KIWA) en andere brancheorganisaties.

Voor de belangenbehartiging in Brussel is Vewin lid van en actief in EurEau, EWA en SGI Europe (voorheen CEEP).

Oorsprong

Vewin is op 18 november 1952 opgericht. Nederland telde toen 198 drinkwaterbedrijven, waarvan er 177 lid waren van de vereniging. Op dit moment kent Nederland tien drinkwaterbedrijven, die alle zijn aangesloten bij Vewin. Samen produceren zij jaarlijks ruim 1,1 miljard m³ betaalbaar, schoon en veilig drinkwater (1952: 0,4 miljard m³).

Figuur 1: Distributiegebieden

A photograph of Peter van der Velden, a middle-aged man with short grey hair, smiling. He is wearing a dark blue suit jacket, a white shirt, and a patterned blue tie. He is holding a large blue umbrella with a wooden handle. The background shows a green landscape with a fence and trees under a cloudy sky.

Voorwoord

Geen tijd te verliezen,
dit is het moment voor
een watertransitie

Peter van der Velden

'Watersector pleit voor duurzame hervorming: mateloos je tuin sproeien kan niet meer'; onder die kop besteedde dagblad Trouw in april van het afgelopen jaar aandacht aan de gezamenlijke oproep van drinkwaterbedrijven en waterschappen om de natuurlijke balans van het watersysteem te herstellen. Met de ervaringen van twee opeenvolgende droge zomers achter ons pleitten wij voor een fundamenteel nieuwe kijk op de watervoorziening, een transitie. Water een prominentere plek geven in de ruimtelijke ordening, water minder snel afvoeren en beter vasthouden, en investeringen in innovatie en besparing schetsten wij als ingrediënten van zo'n transitie. De inkt van die oproep was nauwelijks droog of opnieuw dienden zich een relatief droge lente en zomer aan. De droogte en hitte leidden, gecombineerd met de invloed van de corona-maatregelen, op sommige momenten en plaatsen tot hoge pieken in het drinkwatergebruik. Weliswaar deden zich geen knelpunten voor in de drinkwatervoorziening, de urgentie van een andere aanpak van de nationale waterhuishouding werd onderstreept.

Ook de waterkwaliteit stond in het brandpunt van de belangstelling. Het Planbureau voor de Leefomgeving bevestigde in de Nationale Analyse Waterkwaliteit de al eerder door Vewin verwoorde zorg dat de druk op de kwaliteit van de bronnen van ons drinkwater toeneemt. Zonder aanvullende maatregelen zullen de doelen van de Kaderrichtlijn Water (KRW) niet overal worden gehaald. Bij die maatregelen gaat het onder meer om vermindering van de belasting van het water met nutriënten en bestrijdingsmiddelen. Maar er zijn ook bedreigingen die niet onder de KRW vallen: opkomende stoffen en medicijnresten. Bijzondere aandacht verdient ook het grondwater. Daar is sprake van een sluipende 'vergrijzing': het water wordt tot op steeds grotere diepten verontreinigd door menselijke activiteit.

Aan de vooravond van een nieuwe kabinetsperiode is duidelijk dat de uitdagingen op het vlak van de beschikbaarheid en kwaliteit van water – en zeker ook van de bronnen van ons drinkwater – alleen maar groter worden. Het is dus zaak dat ‘water’ in het nieuwe regeerakkoord hoog op de agenda komt en de nieuwe ‘minister van water’ daadkrachtig de regie pakt. Een regie die alle betrokkenen, waterbeheerders en watergebruikers, stimuleert samen de schouders eronder te zetten. In het afgelopen decennium heeft het Bestuursakkoord Water, dat in 2021 afloopt, een grote impuls gegeven aan de samenwerking tussen Rijk, provincies, gemeenten, waterschappen en drinkwaterbedrijven. De drinkwatersector pleit met overtuiging voor een vervolg, toegesneden op de voor ons liggende vraagstukken.

De drinkwaterbedrijven staan klaar om hun bijdrage te leveren. Daartoe moeten zij wel in staat worden gesteld. In de komende jaren stijgen de benodigde investeringen sterk, gemiddeld met meer dan 50%. Maar de huidige regelgeving maakt het bij een aantal bedrijven onhaalbaar om die investeringen te financieren en dus dreigt er minder te worden geïnvesteerd dan nodig. De Tweede Kamer heeft de minister in december van het afgelopen jaar in een motie gevraagd de regelgeving beter te laten aansluiten bij de financieringspraktijk en steeds strengere wordende eisen van externe financiers. We vragen een snelle oplossing voor meer financieringsruimte op de korte termijn en een fundamentele herijking van de regelgeving voor de langere termijn. Zo kunnen wij ook in de toekomst blijven voorzien in lekker en gezond kraanwater, 24 uur per dag, 7 dagen per week!

Peter van der Velden

Voorzitter Vewin

Het is zaak dat ‘water’ in het nieuwe regeerakkoord hoog op de agenda komt en de nieuwe ‘minister van water’ daadkrachtig de regie pakt.

Activiteiten **2020**

Naar een nieuwe kijk
op de watervoorziening

Inleiding

In 2020 stonden waterbeschikbaarheid en waterkwaliteit opnieuw sterk in de belangstelling. Het derde relatief droge jaar op rij onderstreepte de noodzaak van een nieuwe benadering van het waterbeheer in ons land. In de definitieve Nationale Omgevingsvisie en het herijkte Deltaplan Zoetwater werden goede uitgangspunten geformuleerd voor deze benadering, maar het is zaak deze woorden in daden om te zetten. Het PBL bevestigde in de Nationale Analyse Waterkwaliteit dat het met de kwaliteit van de drinkwaterbronnen eerder slechter dan beter gaat: de druk van de optelsom van verontreinigingen neemt toe. De versnellingstafels hebben op onderdelen goede afspraken opgeleverd, maar er is meer nodig om de doelen van de Kaderrichtlijn Water binnen bereik te brengen. In Brussel werd besloten deze richtlijn niet te gaan vernieuwen en vast te houden aan de huidige doelen en aanpak. Wel werd de herziening van de Drinkwaterrichtlijn afgerond en werden stappen gezet bij de uitwerking van de Europese Green Deal.

Dit zijn enkele dossiers waarop de belangenbehartiging van Vewin zich in het afgelopen jaar – noodgedwongen vooral vanaf de thuiswerkplek – heeft gericht. Dit hoofdstuk vat de inzet en geboekte resultaten over de volle breedte van de Vewin-agenda samen. Bij enkele dossiers wordt vooruitgeblikt naar het komende jaar of de nieuwe kabinetsperiode.

Bestrijdingsmiddelen

In september 2020 verscheen het Uitvoeringsprogramma van de Toekomstvisie Duurzame Gewasbescherming 2030. In de Toekomstvisie is afgesproken dat emissies van gewasbeschermingsmiddelen verder moeten worden teruggebracht naar nagenoeg nul in 2030. De doelen voor 2023

(de Tweede nota duurzame gewasbescherming) en 2027 (de Kaderrichtlijn Water) worden daarmee richting 2030 verder aangescherpt.

Vewin onderschrijft die ambitie van harte. Reductie van de emissies van bestrijdingsmiddelen is voor de drinkwaterbedrijven cruciaal. De tussenevaluatie van het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) van de Tweede nota (2019) laat zien dat het doel om in 2023 nagenoeg geen normoverschrijdingen door bestrijdingsmiddelen meer te hebben in drinkwaterbronnen bij ongewijzigd beleid waarschijnlijk niet wordt gehaald. Uit de Nationale Analyse Waterkwaliteit (2020) blijkt dat de Kaderrichtlijn Water-doelen voor 2027 nog niet in zicht zijn. Er is daarom extra inzet nodig om deze doelen te kunnen halen. Een daadkrachtige uitvoering van het Uitvoeringsprogramma is daarvoor cruciaal, met focus op de bescherming van drinkwaterbronnen, en extra aandacht voor toezicht en handhaving van de maatregelen in gebieden voor de drinkwatervoorziening.

Eind 2020 vernietigde de rechter het eerder ingestelde verbod op het professioneel toepassen van bestrijdingsmiddelen buiten de landbouw. In december 2020 gaf de Tweede Kamer gehoor aan het pleidooi van Vewin en riep op, door het aannemen van een motie, om zo snel als mogelijk weer een toereikende rechtsgrondslag te creëren voor dit verbod.

Bestuurlijke afspraken versnellingstafels

Eind 2016 is de intentieverklaring Delta-aanpak Waterkwaliteit door een groot aantal partijen ondertekend. Het doel hiervan was gezamenlijk ervoor te zorgen dat de waterkwaliteit verbetert en de doelen van de Kaderrichtlijn Water in 2027 worden gehaald.

Het PBL bevestigde in de Nationale Analyse Waterkwaliteit dat het met de kwaliteit van de drinkwaterbronnen eerder slechter dan beter gaat: de druk van de optelsom van verontreinigingen neemt toe.

De Stoffen- en Medicijnrestentafel en de Brede Tafel hebben geleid tot afspraken over vergunningverlening en toezicht en handhaving met betrekking tot lozingen.

Eind 2018 zijn drie bestuurlijke 'versnellingstafels' ingesteld: Landbouw (nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen), Opkomende stoffen en Medicijnresten, en een Brede Tafel voor de overige onderwerpen. De versnellingstafels hadden een looptijd van twee jaar en zijn eind 2020 afgerond.

Vewin heeft deelgenomen aan alle drie de tafels en het secretariaat gevoerd van de Stoffen- en Medicijnrestentafel. Vewin heeft steeds gepleit voor een eindproduct van de tafels bestaande uit een set bestuurlijke afspraken die de waterkwaliteit daadwerkelijk verbeteren. Het eindresultaat van de versnellingstafels geeft een wisselend beeld: de Stoffen- en Medicijnrestentafel en de Brede Tafel hebben inderdaad een set bestuurlijke afspraken opgeleverd. Deze gaan onder andere over verbetering van vergunningverlening en over toezicht en handhaving met betrekking tot lozingen. De Landbouwtafel heeft niet geleid tot bestuurlijke afspraken gericht op versnelling. Vewin ziet dit als een gemiste kans, want emissies uit de landbouw vormen nog steeds een groot probleem voor de waterkwaliteit.

Dit jaar worden de gemaakte afspraken uitgewerkt en uitgevoerd. Het nieuwe kabinet zal moeten besluiten over het vervolg op de versnellingstafels en de aanpak van de grote resterende én nieuwe opgaven rond waterkwaliteit.

Nitraat

In de bestuursovereenkomst 'Aanvullende aanpak nitraatuitspoeling uit agrarische bedrijfsvoering in specifieke grondwaterbeschermingsgebieden' werken LNV, IenW, LTO, IPO en Vewin sinds januari 2018 gezamenlijk aan een verbetering van de grondwaterkwaliteit in 34 kwetsbare grondwaterbeschermingsgebieden.

Doel is om blijvend te voldoen aan de norm van 50 mg/l nitraat in het grondwater, en dit uiterlijk te bereiken gedurende de looptijd van het 7e actieprogramma Nitraatrichtlijn (2022-2025). Volgens afspraak zou het Landelijk Bestuurlijk Overleg (LBO) van de vijf partijen in juni 2020 een besluit nemen of er voldoende perspectief is op doelbereik. Het LBO concludeerde dat in een flink aantal gebieden doelbereik niet mogelijk was zonder aanvullende inzet. Het LBO heeft daarom besloten de plannen van aanpak per regio te actualiseren. Hiermee is per gebied een concreter beeld gegeven van de mogelijkheden om er de doelen te kunnen halen. De volgende rapportage aan het LBO vindt plaats in juni 2021. Deze moet duidelijk maken hoe de uitvoering loopt, wat het actuele perspectief op doelbereik is en waar eventueel aanvullende inspanningen nodig zijn. Ook zal een evaluatie worden uitgevoerd op basis waarvan het LBO uiterlijk 1 november 2021 zal besluiten over verlenging van de bestuursovereenkomst.

Nationale Omgevingsvisie

In september 2020 presenteerde de minister van BZK de definitieve Nationale Omgevingsvisie (NOVI). De NOVI geeft de langetermijnvisie van het Rijk op de toekomstige ontwikkeling van de leefomgeving in Nederland.

De NOVI stelt "Behalve de beschikbaarheid van voldoende zoetwater en de kwaliteit van de drinkwaterbronnen moet ook de kwaliteit en leveringszekerheid van het drinkwater zelf worden gewaarborgd." Hiermee is de duurzame veiligstelling van de openbare drinkwatervoorziening verankerd als nationaal belang, met daarbij het Rijk als systeemverantwoordelijke. Vewin had zich hiervoor sterk gemaakt.

In de NOVI staat ook dat bij de inrichting van Nederland waterbeschikbaarheid als uitgangspunt geldt. Het is belangrijk dat dit nationale belang concreet doorwerkt in de uitwerking van de prioriteiten en keuzes in de NOVI en in provinciale en gemeentelijke omgevingsvisies, zodat adequate bescherming van de bronnen voor drinkwater daadwerkelijk vorm krijgt.

Beleidsnota Drinkwater

Voorzien is dat de nieuwe Beleidsnota Drinkwater in de eerste helft van 2021 wordt gepubliceerd.

In 2014 verscheen de eerste Beleidsnota Drinkwater conform de eisen uit de Drinkwaterwet. Begin 2020 heeft de minister van IenW de Tweede Kamer, mede op basis van een evaluatie van de Nota uit 2014, geïnformeerd over de hoofdlijnen van de nieuwe Beleidsnota Drinkwater 2020 – 2026. De Nota formuleert het beleid gericht op een duurzame veiligstelling van de openbare drinkwatervoorziening. Belangrijke sporen daarbij moeten uiteraard zijn het verzekeren van de beschikbaarheid van voldoende, kwalitatief goede drinkwaterbronnen maar ook het verschaffen van voldoende investeringsruimte aan de drinkwaterbedrijven. De uitvoering van de Nota krijgt vorm via een bestuurlijk overeen te komen implementatie- en uitvoeringsagenda.

Drinkwaterrichtlijn

Op 15 december 2020 heeft het Europees Parlement (EP) de herziening van de Drinkwaterrichtlijn, met een laatste stemming, afgerond. Al eerder, in december 2019, sloten het EP en de Raad van de EU een akkoord over de herziening van de Drinkwaterrichtlijn.

De vernieuwde richtlijn bevat onder andere een risico-gebaseerde aanpak van bron tot kraan, inclusief monitoring van kwaliteitsparameters, die duidelijk gelinkt is aan de KRW. Daarnaast zijn voor het eerst geharmoniseerde EU-regels in de richtlijn aangekondigd voor materialen en chemicaliën in contact met drinkwater. Op beide punten heeft Vewin, ook via EurEau, actief ingezet bij de herziening van de richtlijn.

Nederland heeft twee jaar de tijd om de nieuwe regels te implementeren. Begin 2021 stelt het ministerie van IenW een Implementatieplan op, waarin beschreven staat op welke manier de implementatie van de nieuwe of gewijzigde onderdelen van de Drinkwaterrichtlijn in Nederland plaatsvindt. In Nederland gebeurt dit hoofdzakelijk via aanpassing van Drinkwaterwet, -besluit en -regeling.

Vewin zal actief inbreng leveren in het proces van opstellen van het Implementatieplan en de verdere uitwerking en uitvoering daarvan.

De ervaringen van twee opeenvolgende droge zomers leidden tot een pleidooi voor een fundamenteel nieuwe kijk op de watervoorziening, een transitie.

Implementatie Drinkwaterrichtlijn

Bij het opstellen van het Implementatieplan voor de Drinkwaterrichtlijn en de verdere uitwerking en uitvoering daarvan is een belangrijk onderwerp de implementatie van artikel 8 van de Drinkwaterrichtlijn, dat gaat over risicobeoordeling en risicobeheer van de drinkwaterbronnen.

Er zijn duidelijke afspraken nodig over de verdeling van verantwoordelijkheden: het drinkwaterbedrijf moet de kwaliteit en risico's van zijn bronnen kennen, maar de waterbeheerder is verantwoordelijk voor het beheren en verbeteren van de kwaliteit ervan. De gebiedsdossiers hebben een belangrijke rol bij risicobeoordeling en risicobeheer van de bronnen; de juridische status van deze dossiers moet daarom verbeterd worden zodat de geconstateerde risico's en benodigde maatregelen (wettelijk) goed vastgelegd worden.

Omdat implementatie deels via de instrumenten van de Omgevingswet plaatsvindt moeten normen of milieukwaliteitseisen uit de Omgevingswet afgestemd worden op de normen van de Drinkwaterwet.

Waterbeschikbaarheid

In april 2020 deden de drinkwaterbedrijven en waterschappen een gezamenlijke oproep om de natuurlijke balans van het watersysteem te herstellen. De ervaringen van twee opeenvolgende droge zomers leidden tot een pleidooi voor een fundamenteel nieuwe kijk op de watervoorziening, een transitie. Ingrediënten van zo'n transitie die in de oproep genoemd werden zijn water een prominenter plek geven in de ruimtelijke ordening, water beter vasthouden, en investeringen in innovatie en besparing.

De droge lente en zomer van 2020 maakten opnieuw duidelijk dat we in Nederland beter rekening moeten gaan houden met toenemende hitte, droogte en watertekorten, maar ook met wateroverlast en overstromingsrisico's.

Het in september gepresenteerde herijkte Deltaprogramma Zoetwater stelt dat water(beschikbaarheid) meer aandacht moet krijgen bij ruimtelijke afwegingen, en dat het kabinet met de regionale partners een klimaat robuust watersysteem wil ontwikkelen dat verzilting tegengaat en water beter vasthoudt. Dit sluit aan bij de inzet van Vewin rond zoetwater(beschikbaarheid).

Figuur 2: Klimaatrobuust watersysteem

Ontwikkeling klimaatbestendig land- en watergebruik

Er is een systeemverandering nodig: water moet leidend zijn bij de ruimtelijke inrichting. Voldoende waterbeschikbaarheid moet worden bevorderd door het streven naar een gezond en evenwichtig (grond-) watersysteem en het nationale belang van voldoende drinkwaterbronnen moet worden geborgd en beschermd.

Bij tekorten in een gebied moet eerst worden gekeken naar het water beter vasthouden en vervolgens naar het slimmer verdelen over de watervragende functies in een gebied of naar mogelijkheden voor waterbesparing. Deze uitgangspunten moeten voldoende doorwerking krijgen in provinciale en gemeentelijke omgevingsvisies. Het Rijk moet duidelijk maken op welke manier de afstemming van ruimtelijke ontwikkelingen op waterbeschikbaarheid, het realiseren van een gezond en evenwichtig (grond-) watersysteem en het beter vasthouden van water in de praktijk vorm krijgen en worden bewaakt. Bijzondere aandacht moet daarbij gaan naar borging van voldoende bronnen voor drinkwaterproductie.

Ketenaanpak Medicijnresten

In de 'Ketenaanpak Medicijnresten uit Water' werken betrokken partijen, waaronder de drinkwatersector, samen om medicijnresten in water te verminderen. Medicijnresten uit water is ook één van de vier thema's uit de Green Deal Duurzame Zorg, die het ministerie van VWS heeft afgesloten met 200 partijen uit de zorg.

De ketenaanpak was onderwerp van de versnellingstafel 'Opkomende stoffen en Medicijnresten'. In 2020 zijn bestuurlijke afspraken voorbereid die bij moeten dragen aan het verminderen van de emissie van medicijnresten naar water. Ook is een pilot met plaszakken van start gegaan, waarbij patiënten in zes ziekenhuizen na een CT-scan plaszakken mee krijgen om te voorkomen dat er röntgencontrastmiddelen in het water terechtkomen. Vewin heeft aan beide trajecten bijgedragen. Daarnaast hebben drinkwaterbedrijven en waterschappen opnieuw huisartsen en apothekers begeleid om hun kennis te vergroten over medicijnresten in water en hun handelingsopties te bespreken. Als onderdeel van de ketenaanpak hebben waterschappen in het programma 'Zuivering medicijnresten' besloten om op 14 RWZI's verdergaande zuivering (demo-installaties) toe te gaan passen om medicijnresten te verwijderen. Daarnaast is er een innovatieprogramma gestart voor onderzoek naar nieuwe technieken voor het verwijderen van microverontreinigingen (waaronder medicijnresten) uit RWZI-afvalwater.

Corona-crisis

Door goede voorbereiding én samenwerking in Vewin-verband, met collega-vitale sectoren en met het ministerie van IenW en de ILT kon snel en effectief worden ingespeeld op alle facetten van de corona-crisis.

Sinds de Mexicaanse Griep in 2009 beschikken de drinkwaterbedrijven over continuïteitsplannen voor specifiek een pandemie. Kort na het uitbreken van de corona-crisis zijn deze plannen aangepast aan de actualiteit. Ter voorbereiding op een mogelijk verregaande lock-down begin 2020, lag er vanuit de sector binnen korte tijd een overzicht van zaken die te allen tijde doorgang moesten vinden om de continuïteit te borgen. Dit heeft Vewin ingebracht in de crisisstructuur van IenW om rekening mee te houden bij te nemen overheidsmaatregelen.

Met de ILT was goed overleg over het tijdelijk beperken respectievelijk stopzetten van monsternames bij klanten thuis en van inspecties van installaties. Om goed zicht te blijven houden op de kwaliteit van het geleverde water werden alternatieven ingezet, zoals monstername bij openbare tappunten en brandkranen. In het kader van de anderhalvemeter-samenleving, heeft de sector een protocol opgesteld over hoe in en met de sector veilig doorgewerkt kan worden.

KRW en drinkwaterbronnen

De Nationale Analyse Waterkwaliteit van het PBL (2020) en het RIVM-rapport Staat drinkwaterbronnen (2020) laten zien dat de kwaliteit van de drinkwaterbronnen onder toenemende druk staat en dat het huidige beleid tot te weinig verbetering leidt.

Ondanks de inzet van verschillende overheden is de kwaliteit van de drinkwaterbronnen de afgelopen jaren niet significant verbeterd. De afspraken van de versnellingsstafels zullen hieraan een positieve bijdrage leveren, maar er is naar verwachting meer nodig om de doelen van de Kaderrichtlijn Water te kunnen halen. Dit jaar worden de plannen voor de komende periode van de Kaderrichtlijn Water (2022-2027) afgerond. Essentieel is dat deze daadwerkelijk uitzicht bieden op het halen van de doelen en dat de uitvoering in de nieuwe kabinetsperiode goed wordt bewaakt.

Vewin vindt dat het Rijk duidelijk moet maken of de maatregelen in de verschillende plannen en uitvoeringsprogramma's samen voldoende zijn om de KRW-doelen voor drinkwaterbronnen te halen, en waar eventueel aanvullende maatregelen nodig zijn. Dit moet onder andere onderdeel zijn van de ex-ante analyse van de Stroomgebiedbeheerplannen medio 2021. Ook moet het Rijk een regierol vervullen bij de afstemming met de decentrale overheden over de benodigde maatregelen en het moet duidelijk zijn wie verantwoordelijk is voor de uitvoering ervan.

Figuur 3: Principes voor beschermen waterkwaliteit

Vorzorgsprincipe

Bij nieuwe stoffen in het water of de bodem (bepaalde chemische stoffen of geneesmiddelen) is extra voorzichtigheid nodig, want deze stoffen horen niet in de bronnen voor drinkwater thuis. Bij onzekerheid over het mogelijke effect op de gezondheid, worden extra veiligheidsmarges ingebouwd.

Vervuiler betaalt

Het beginsel 'de vervuiler betaalt', gaat ervan uit dat iedere vervuiler financieel verantwoordelijk is voor het verwijderen of ongedaan maken van de door hem veroorzaakte verontreiniging. Het is een van de algemene uitgangspunten van het milieubeleid.

Bronaanpak

Hierbij ligt het accent op preventie, het voorkomen dat ongewenste stoffen in het grond- of oppervlaktewater terecht komen.

Drinkwaterrestricties

Het definitieve stelsel voor drinkwaterrestricties moet een escalatieladder bevatten. Daarmee moet duidelijk worden dat het opleggen van gebruiksbepalingen aan burgers en/of bedrijven een laatste redmiddel is. Het betreft een sluitstuk, bedoeld om de continuïteit van de drinkwatervoorziening veilig te stellen. Daarnaast dient te worden vastgelegd dat drinkwaterbedrijven de vragende partij zijn als het gaat om drinkwaterrestricties, en dat de afweging en bevoegdheid tot de inzet van restricties vanuit de overheid bij de minister van IenW ligt. Toezicht, handhaving en (versterking van de) communicatie kunnen aan de veiligheidsregio wordt toebedeeld.

De continue levering en kwaliteit van drinkwater waren ook dit droge, warme jaar goed geborgd.

Droogte

Net als in voorgaande warme en droge zomers, waren de continue levering en kwaliteit van drinkwater ook dit jaar goed geborgd. Door de combinatie van een droog en warm voorjaar met de gevolgen van de corona-crisis (scholen en horeca dicht, thuiswerken en vakantie vieren in eigen land etc.) weken de prognoses van veel drinkwaterbedrijven wel af van wat zij vooraf voorzien hadden. Een aantal bedrijven werd geconfronteerd met een afnemende of stabiele watervraag, terwijl andere juist op enkele momenten en plaatsen werden geconfronteerd met een zeer grote watervraag met dreigende leveringsproblemen als gevolg.

Dit heeft het opstellen van een stelsel voor drinkwaterrestricties versneld. De Beleidstafel Droogte had dit al in 2019 geadviseerd. In de zomer is in korte tijd door IenW, het RIVM en Vewin een voorlopig stelsel opgesteld voor uiterste crisissituaties waarin vanuit de overheid drinkwaterrestricties opgelegd moeten worden om de continuïteit van de drinkwatervoorziening veilig te stellen.

Het situatiebeeld van de drinkwatervoorziening werd voor het eerst direct ingebracht in de crisisstructuur droogte van het ministerie van IenW. Van eind mei tot medio juli nam de drinkwatersector deel aan de Landelijke Commissie Waterverdeling en werd tweewekelijks input geleverd voor de Droogtemonitor. Hierdoor konden dreigende knelpunten vroegtijdig onder de aandacht worden gebracht en nader worden toegelicht.

Nooddrinkwater

De drinkwaterbedrijven gaan de krachten bundelen op het gebied van nooddrinkwater. Afgelopen jaren is in Vewin-verband een grondige en zorgvuldige heroriëntatie uitgevoerd op de organisatie en het systeem van de nooddrinkwatervoorziening. Besloten is de organisatie gezamenlijk vorm te gaan geven, via een collectieve nooddrinkwatervoorziening waarbij inkoop, opslag en onderhoud van nooddrinkwatermateriaal en het oefenen en trainen centraal plaatsvinden. Er is gekozen voor één systeem, dat goed verkrijg- en wendbaar is. Begin 2021 start de uitvoering van de plannen.

Cybersecurity

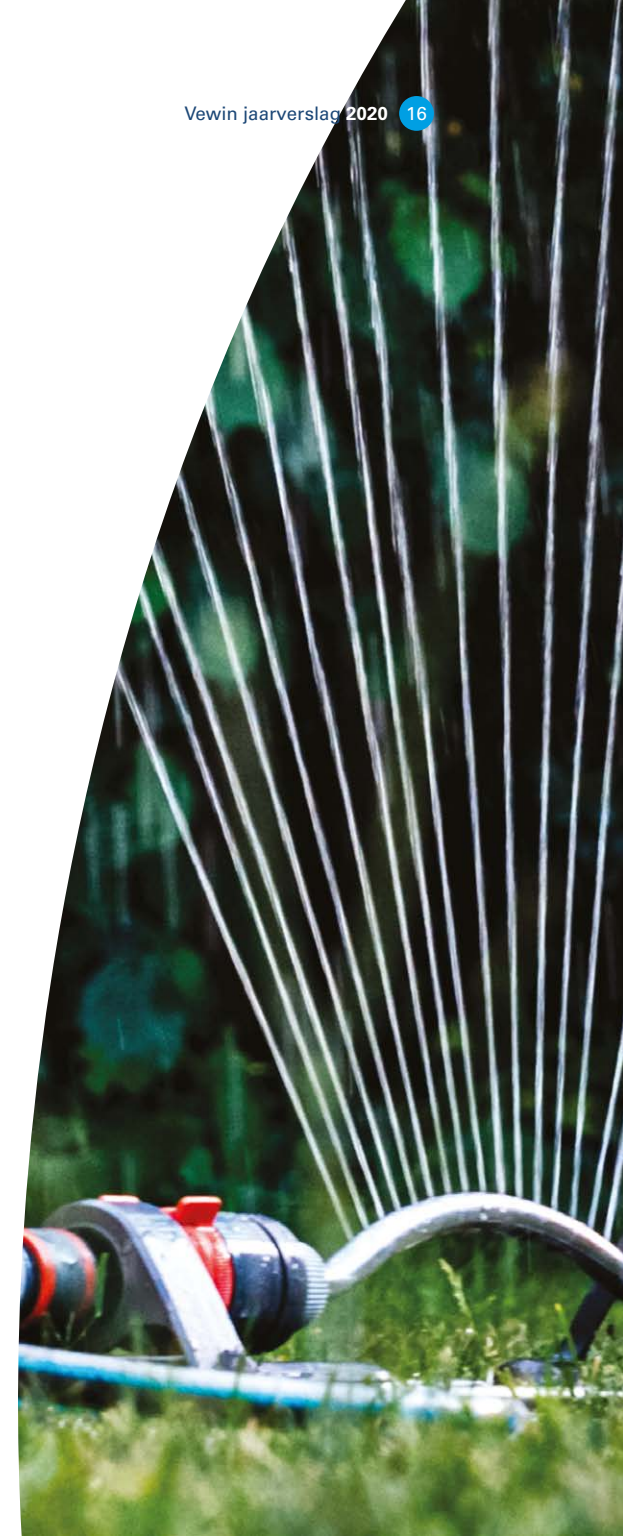
Samenwerking bij cybersecurity is cruciaal, zowel binnen de drinkwatersector als met de overheid. Op het gebied van informatiedeling dient de samenwerking tussen de overheid en de drinkwatersector komend jaar nader vorm te worden gegeven. Zo moeten drinkwaterbedrijven – alsook collega-vitale sectoren – door de overheid tijdig en structureel worden voorzien van dreigings- en inlichtingeninformatie. Aangezien het om gevoelige informatie gaat die niet breed gedeeld kan worden, pleiten de vitale sectoren in gezamenlijkheid voor het inrichten van zogenaamde trusted channels. Via deze vertrouwelijke kanalen zou hoog geclassificeerde dreigingsinformatie die van groot belang is voor de nationale veiligheid onder strenge voorwaarden gedeeld kunnen worden met vitale sectoren.

Daarnaast is in Vewin-verband een afwegingskader voor de inzet van nood(drink)water opgesteld. Aanleiding is het besluit van de ILT om het piket voor drinkwater op te heffen. Hierdoor is buiten kantooruren geen overleg met de ILT mogelijk over bijvoorbeeld de inzet van nood(drink)water. Om dit op te vangen, heeft de sector het voortouw genomen bij het opstellen van een afwegingskader. Doel is om op voorhand de te doorlopen stappen en afwegingen af te stemmen, zodat de inzet van nooddrinkwater zo efficiënt mogelijk kan verlopen. Het door de sector opgestelde afwegingskader is in januari 2021 door de ILT geaccordeerd.

WACC

Eind 2019 riep Vewin de minister van IenW op spoedig in gesprek te gaan over de dringend noodzakelijke aanpassing van de WACC-methodiek. In 2020 heeft constructief overleg plaatsgevonden. Aanpassing is noodzakelijk omdat de voortgaande daling van de WACC in de afgelopen jaren de financierbaarheid van investeringen beperkt terwijl juist meer financiële armslag nodig is vanwege de sterk stijgende noodzakelijke investeringen in de drinkwatersector. Gevolgen zijn bij enkele bedrijven lagere investeringsniveaus dan noodzakelijk en gepland, overschrijding van de afspraken met banken (debt ratio) en de weigering van banken leningen te verstrekken vanwege de te beperkte aflossingscapaciteit.

In opdracht van het ministerie van IenW heeft de ILT de toekomstige investeringsopgaven van drinkwaterbedrijven onderzocht in relatie tot de systematiek van de WACC. De uitkomsten van het onderzoek ondersteunen de oproep van de drinkwatersector.

Financieringsruimte

De Nederlandse drinkwatersector staat op korte termijn voor grote investeringen om de kwaliteit en beschikbaarheid van het drinkwater te kunnen blijven garanderen. Om aan de fors stijgende investeringsopgave (€ 6,7 miljard tussen 2022-2029; een gemiddelde stijging met ruim 60%) te kunnen voldoen, moeten de drinkwaterbedrijven meer inkomsten genereren mede gelet op de aanscherpingen van de (inter)nationale kapitaalmarkt. De WACC-limiet, die bepaalt hoeveel vermogenskosten (eigen en vreemd vermogen) de drinkwaterbedrijven in hun tarieven mogen doorberekenen aan de klant, belemmert dat.

De WACC als regulerend instrument voor de drinkwatersector is toe aan een herijking. De regelgeving moet beter rekening houden met de werkelijke financieringswereld waarin de drinkwaterbedrijven verkeren. Die regelgeving moet ook rekening houden met de werkelijke investeringsopgaven van de drinkwaterbedrijven: bij ongewijzigde regelgeving is de sector genooddaakt om in de jaren 2022-2029 circa € 1,1 miljard netto minder te investeren dan nodig wordt geacht. Vooruitlopend op een fundamentele herijking is op korte termijn een tijdelijke oplossing nodig die meer financieringsruimte verschaft.

De Tweede Kamer riep de minister eind 2020 op, met een breed gesteunde motie, om de problematiek op te lossen door een tijdige herziening van de WACC per 2022. Doel van de herziening is de continuïteit van de drinkwaterbedrijven en hun kerntaken te kunnen waarborgen.

Enkele kleinere aanpassingen van de WACC-regelgeving zijn inmiddels via een wetwijziging in 2020 in gang gezet. Deze zijn echter nog onvoldoende voor het oplossen van de financieringsproblematiek.

Samenwerking in de Waterketen

2020 was het laatste jaar van het Bestuursakkoord Water (BAW), dat in 2011 werd gesloten tussen het Rijk, provincies, waterschappen, gemeenten en de drinkwaterbedrijven.

De doelstellingen in de waterketen op het gebied van kostenbesparing, verbetering van de kwaliteit van dienstverlening en vermindering van de personele kwetsbaarheid zijn ruim op tijd gehaald. De samenwerking tussen de partners van het BAW in de waterketen is geïntensiveerd. Dit biedt de samenleving en de waterketenpartners veel voordeel.

In 2020 is gewerkt aan uitvoering van de aanvullende BAW-afspraken uit 2018 op het gebied van cybersecurity en het beter uitwisselen van informatie en data. Hierover zijn met alle partners afspraken gemaakt en concrete stappen zijn gezet voor meer cyberveiligheid en gezamenlijke uitgangspunten ten behoeve van de uitwisselbaarheid van informatie, die doorlopen in 2021. In datzelfde jaar zal door de BAW partners voor de laatste keer worden gerapporteerd over de bereikte

resultaten en het huidige BAW worden afgerond. De betrokken partners hebben uitgesproken de samenwerking graag te willen voortzetten. Het ministerie van IenW verkent de mogelijke onderwerpen en de vorm van deze voortzetting.

Consumentenzaken

De wet gemeentelijke schuldhulpverlening is in 2020 gewijzigd. Daarmee zijn potentiële schuldeisers van vaste lasten, zoals drinkwaterbedrijven, woningcorporaties, energiebedrijven en zorgverzekeraars, een signalerende functie gaan vervullen naar de gemeentelijke schuldhulpverlening. Hierdoor is het mogelijk dat drinkwaterbedrijven persoonlijke informatie verstrekken aan de gemeente bij problematische betalingsachterstanden. Het doel is om mensen met schulden in een vroeg stadium in beeld te krijgen en tijdig schuldhulpverlening aan te bieden.

Als uitvloeisel daarvan sloot Vewin het landelijk Convenant Vroegsignalering met de branchevereniging voor schuldhulpverlening, sociale kredietverlening en bewindvoering (NVVK). Daarin staan ter vergemakkelijking van de samenwerking concrete afspraken over de wijze waarop met schuldenaars en hun gegevens wordt omgegaan door de drinkwaterbedrijven en de gemeentelijke schuldhulp instanties.

Overigens hebben de drinkwaterbedrijven vanaf het begin van de corona-maatregelen aangegeven coulantie te betrachten met klanten die in betalingsproblemen komen door de maatregelen. Zo is het afsluiten van aansluitingen opgeschort en zijn de afsluitingen die plaats hadden gevonden sinds de aanvang van de coronamaatregelen op verzoek opnieuw aangesloten op het drinkwaternetwerk. De bestaande betalingsverplichtingen, incasso- en/of schuldhulpverleningstrajecten blijven van kracht.

Samenwerkingsafspraken

Het Bestuursakkoord Water (BAW) en de aanvullende BAW-afspraken zijn een succesvol instrument gebleken voor besparing van kosten, verbetering van de kwaliteit van dienstverlening en voor vermindering van de personele kwetsbaarheid van de waterketen.

De gezamenlijke opgaven zijn daarmee niet opgelost. Integendeel, de uitdagingen op het brede terrein van water worden alleen maar groter. Uitdagingen zoals bijvoorbeeld de noodzakelijke verbetering van de waterkwaliteit, het verzekeren van voldoende waterbeschikbaarheid, de ordening in de drukke ondergrond, de grote investeringsopgaven in de zuivering en infrastructuur in de waterketen, klimaatopgaven en circulariteit. Wateropgaven kunnen niet meer sectoraal worden opgelost, het is zaak te streven naar de laagste maatschappelijke kosten en naar doelmatige en duurzame waterketens en watersystemen. Vewin wil graag nieuwe afspraken, óók op nationaal niveau, om de samenwerking met kracht voort te zetten. Actieve regie, stimulering en facilitering van de minister van IenW is daarvoor nodig.

De wateropgaven worden steeds groter en Vewin stelt voor nieuwe afspraken in de waterketen te maken om de samenwerking te versterken.

Verkenning robuuste drinkwatervoorziening

In de Structuurvisie Ondergrond (STRONG) is aan de provincies en drinkwaterbedrijven gevraagd te komen tot een robuuste drinkwatervoorziening om in het hoge groeiscenario voor de drinkwatervraag te kunnen voorzien en om daarvoor aanvullende strategische grondwaterreserves (ASV's) aan te wijzen. IPO en Vewin hebben hiertoe gezamenlijk een proces gestart waarin en waarin de benodigde ASV-ruimte wordt verkend en waarin deze ASV's worden aangewezen, rekening houdend met de ruimtevraag voor duurzame energie uit de ondergrond (geothermie).

In 2020 hebben verschillende bijeenkomsten plaatsgevonden om de voortgang te bespreken. Een voortgangsrapportage is in juli 2020 in de Stuurgroep Water behandeld. Dit ASV-proces wordt in 2021 afgerond. Onderdeel van het proces is een brede herijking van het grondwaterbeschermingsbeleid en formulering van de gewenste bescherming van deze ASV's. IPO en Vewin hebben een werkgroep ingesteld om hieraan inhoud te geven in overleg met de beide achterbannen. Dit heeft geleid tot een eindrapportage waarin verkend is hoe inhoud gegeven kan worden aan deze verbeterde grondwaterbescherming op basis van het uitgangspunt "beschermen om te blijven". Een aantal kansrijke opties voor versterking van het grondwaterbeschermingsbeleid is in het rapport uitgewerkt naar implementeerbare voorstellen.

In 2021 wordt bezien welke gezamenlijke follow-up gewenst is om de implementatie van deze verbetervoorstellen te bevorderen.

Energietransitie

De energietransitie leidt naar verwachting tot een sterke groei van systemen voor geothermie. Hieraan zijn risico's verbonden voor de kwaliteit van het grondwater voor de drinkwatervoorziening.

In 2020 is een wijziging van de Mijnbouwwet voor behandeling naar de Tweede Kamer gestuurd die beoogt de vergunningenprocedures voor geothermie te versnellen. Vewin heeft bij de Kamer aanscherping van de wetgeving bepleit om bescherming van grondwater voor de drinkwatervoorziening beter te verankeren. Verdere behandeling van het wetsvoorstel in de Tweede Kamer vindt in 2021 plaats.

Vewin heeft ingesproken op het Toezichtarrangement Geothermie van het Staatstoezicht op de Mijnen (SodM). Dit Toezichtarrangement is nodig omdat door de energietransitie de komende decennia het aantal projecten met geothermie naar verwachting fors zal toenemen. Om de risico's van geothermie te beheersen geeft het Toezichtarrangement een overzicht van de wettelijke vereisten waar toezicht op zal plaatsvinden. SodM benoemt in het document nadrukkelijk drinkwater als belangrijke te beschermen functie. Vewin heeft op enkele punten aanscherping bewerkstelligd van dit Toezichtarrangement.

Met de geothermiesector en Energiebeheer Nederland (EBN) is enkele keren overlegd om wederzijdse ontwikkelingen te delen. De drinkwatersector heeft inbreng geleverd op het door de geothermiesector opgestelde voorstel voor een industriestandaard voor geothermieboorings.

Om de inzet van aquathermie als duurzame alternatieve energiebron te bevorderen heeft Vewin in 2020 geparticipeerd in Stuurgroep bij de Green Deal Aquathermie. Thermische energie uit drinkwater is een van de opties die wordt gezien.

Energietransitie

De energietransitie kan knelpunten voor de drinkwaterkwaliteit en risico's voor de volksgezondheid veroorzaken door opwarming van drinkwater in het leidingnet. Dit blijkt uit onderzoek dat KWR in 2020 in opdracht van Vewin heeft uitgevoerd.

Voor de energietransitie gaan grootschalig warmtenetten uitgerold worden. Wanneer deze te dicht op drinkwaterleidingen worden gelegd kan door warmte-uitstraling het drinkwater in het leidingnet in de bodem opwarmen tot boven de temperatuurgrens van 25 °C die in de Drinkwaterwet is vastgelegd. Deze temperatuurvereiste beoogt de microbiologische kwaliteit van het drinkwater te garanderen. Ook in de meterkast kan dit opwarmingsknelpunt zich voordoen als daarin warmtewisselaars worden geplaatst.

Er zullen adequate eisen gesteld moeten worden bij de aanleg van warmtenetten en bij de inrichting van de meterkast om dergelijke opwarmingsknelpunten te voorkomen. Een klimaatbestendige stedelijke inrichting kan eveneens bijdragen knelpunten te voorkomen of te verminderen.

De energietransitie kan knelpunten voor de drinkwaterkwaliteit en risico's voor de volksgezondheid veroorzaken door opwarming van drinkwater in het leidingnet.

Vewin heeft gepleit hergebruik van PFAS-houdende grond uit te sluiten in alle gebieden voor de drinkwatervoorziening.

Bodemverontreiniging / PFAS

De PFAS-problematiek is in 2020 meermaals in de Tweede Kamer aan de orde gekomen. De discussie betrof het handelingskader voor herplaatsing van vrijkomende PFAS-houdende grond en bagger. Ook werd gesproken over de afstemming tussen Indicatieve Niveaus voor Ernstige Verontreiniging (INEV's) van PFAS in grondwater en de normen voor die stoffen in drinkwater.

Vewin heeft gepleit hergebruik van PFAS-houdende grond uit te sluiten in alle gebieden voor de drinkwatervoorziening en ook voor gelijkstelling van de INEV's voor PFAS aan de normen daarvoor in drinkwater. Vewin heeft hierover een juridisch advies laten opstellen dat met de Tweede Kamer is gedeeld.

In april gaf de Tweede Kamer gehoor aan het pleidooi van Vewin via een motie waarin de minister wordt verzocht een strategie te ontwikkelen voor de aanpak en sanering van PFAS-verontreinigingen die grondwaterbronnen voor de drinkwatervoorziening bedreigen.

In het Notaoverleg Bodem sprak de Tweede Kamer over de PFAS-problematiek waarbij een motie is ingediend die de regering oproept om de INEV's voor grondwater dat wordt gebruikt voor de drinkwatervoorziening gelijk te stellen aan de drinkwaternormen (indicatieve richtwaarden) voor PFAS. Deze motie is aangehouden. Naar aanleiding daarvan zegde de minister toe onderzoek te doen in overleg met Vewin, IPO en UWW om de PFAS-problematiek voor drinkwater in beeld te brengen. In het Wetgevingsoverleg Water op 1 december is vervolgens een motie ingediend die de minister oproept geen besluiten te nemen over de INEV's voor PFAS in grondwater voordat dit onderzoek naar PFAS in grondwater is afgerond. Deze motie is aangehouden.

Infrastructuur

Voor de energietransitie, de uitrol van warmtenetten, nieuwe aanleg van telecom-infrastructuur en vervanging van bestaande infrastructuur gaat Nederland de komende decennia grootschalig 'op de schop'.

Om een goed verloop daarvan te sturen en hierin maatschappelijke optimalisatie te bereiken is betere regie

Bodem

Het RIVM heeft in 2020 op verzoek van het ministerie van IenW Indicatieve Niveaus voor Ernstige Verontreiniging (INEV's) afgeleid voor de stoffen PFOS, PFOA en GenX in grond en grondwater.

De voorgestelde INEV's voor grondwater voor de drinkwatervoorziening zijn veel hoger dan de indicatieve richtwaarden voor PFOA en GenX in drinkwater zelf. De INEV's voor grondwater voor drinkwater moeten volgens Vewin gelijkgesteld worden met de indicatieve richtwaarden voor drinkwater. Op grond van de nu voorgestelde INEV's kan geconcludeerd worden dat geen sprake is van ernstige verontreiniging van grondwater voor de drinkwatervoorziening, terwijl de indicatieve richtwaarden voor het drinkwater wel worden overschreden. Vewin vindt dit ongewenst en is van mening dat definitieve vaststelling van de INEV's in ieder geval moet wachten op het door IenW toegezegde onderzoek over de PFAS-problematiek in relatie tot grondwater voor drinkwater.

en ordening van de ondiepe ondergrond gewenst. In 2020 is met alle stakeholders een onderzoeksprogramma opgesteld - waarvoor bij Rijksdienst Voor Ondernemend Nederland (RVO) een subsidieaanvraag is ingediend. Vewin ondersteunt dit programma en zal bij honorering in 2021 participeren in de begeleidende Strategische Adviesgroep.

Netbeheer Nederland en Vewin hebben gezamenlijk het Platform Leg- en Ligrechten opgericht dat ondersteunt bij totstandkoming van redelijke voorwaarden bij contracten voor het leggen van kabels en leidingen in particuliere grond. Het platform borgt, op basis van externe advisering door een commissie van deskundigen, dat de voorwaarden die netbeheerders hanteren aan de daaraan redelijkerwijs en wettelijk te stellen eisen voldoen. De netbeheerders verwachten dat hiermee het draagvlak bij grondeigenaren bij totstandkoming van overeenkomsten wordt vergroot en veel juridische procedures voorkomen kunnen worden.

Velin en Vewin hebben gezamenlijk ingesproken op een door het ministerie BZK ter consultatie voorgelegd voorstel voor een regeling voor gebruiksvergoedingen voor leidingen in particuliere grond. De regeling is van toepassing bij het opleggen van gedoogplicht voor leidingen met een commercieel karakter. Velin en Vewin hebben bepleit deze gebruiksvergoeding vast te stellen op het niveau van de meewerkvergoeding die in het minnelijke traject veelal wordt aangeboden.

In juli hebben IenW, BZK en VWS in een gezamenlijke brief over lood aan de Tweede Kamer aangekondigd dat drinkwaterbedrijven inspanning zullen leveren om binnen twee jaar het laatste restant loden leidingen op te sporen en te verwijderen. Alle drinkwaterbedrijven hebben hier inmiddels acties op gezet. Vewin zal in 2021 de voortgang hiervan monitoren en daarover rapporteren.

Europese Green Deal: 'van boer tot bord'

In 2020 presenteerde de Europese Commissie (EC) meerdere initiatieven onder de EU Green Deal die het aanpakken van de vervuiling door de agrarische sector van grond- en oppervlaktewater kunnen verbeteren.

Vewin leverde tijdens de consultatie voor de "van boer tot bord"-strategie via EurEau een bijdrage aan de inbreng van de Europese drinkwatersector. In mei bracht de EC deze strategie uit, met als doel het EU-landbouwbeleid te verduurzamen. Daarin stelde de EC voor het gebruik en de risico's van chemische bestrijdingsmiddelen tegen 2030 met

50% te verminderen. De EC vindt de Richtlijn Duurzaam Gebruik Pesticiden, die tot doel heeft de volksgezondheid en het milieu te beschermen tegen de risico's en impact van bestrijdingsmiddelen, niet voldoende effectief en wil deze daarom herzien. De Commissie wil de impact van bestrijdingsmiddelen sterk terugdringen door bindende doelstellingen af te spreken en minder schadelijke alternatieven breder te laten inzetten. Ook wil zij de doelstellingen duidelijker linken aan de EU-landbouw- en waterwetgeving. Daarnaast wil zij de bepalingen over geïntegreerde gewasbescherming aanscherpen, het gebruik van veiligere methoden bevorderen en de milieurisicobeoordeling versterken. Vewin heeft, mede via EurEau, de EP-rapporteur van het conceptrapport in reactie op de strategie van suggesties voorzien.

Verblauwing landbouwbeleid

Het EU-landbouwbeleid moet 'verblauwen'. De 'van boer tot bord-strategie' dient bij te dragen aan het behalen van de doelstellingen van de Nitraatrichtlijn en de KRW voor grond- en oppervlaktewater en water dat wordt gebruikt voor de drinkwaterproductie. Daarvoor moet concreter gestuurd worden op het bereiken van die doelstellingen, door de maatregelen voor wat betreft bestrijdingsmiddelen, (kunst)mest en diergeneesmiddelen hierop te richten. De nieuwe regelgeving voor duurzaam gebruik van pesticiden en nutriënten moet de emissie naar en het risico voor bodem en water van chemische bestrijdingsmiddelen, meststoffen en diergeneesmiddelen aanzienlijk verminderen. Het is daarbij van belang om prioriteit te geven aan het beschermen van drinkwaterbronnen.

Kaderrichtlijn Water (KRW) en dochterrichtlijnen

De EC heeft de afgelopen jaren de KRW geëvalueerd en in 2020 besloten de richtlijn zelf niet te herzien. In plaats daarvan wil zij inzetten op betere implementatie. Hierbij zal de EC, indien nodig, het starten van inbreukprocedures tegen lidstaten niet schuwen. Het EP steunt in een recente resolutie deze aanpak en roept op tot betere implementatie van artikel 7.3 van de KRW. Dit artikel stelt dat lidstaten waterlichamen bedoeld voor drinkwaterproductie moeten beschermen met als doel achteruitgang van de waterkwaliteit te voorkomen, zodat op termijn de zuiveringsinspanning voor drinkwaterproductie kan worden verlaagd. Vewin heeft, ook via EurEau, leden van het EP voorzien van suggesties voor genoemde resolutie.

Naast verbeterde implementatie wil de EC de bijlagen van de Richtlijn Prioritaire Stoffen en van de Grondwaterrichtlijn herzien. Voor de Grondwaterrichtlijn bekijkt de EC hoe

extra stoffen inclusief kwaliteitsstandaarden toegevoegd kunnen worden aan de stoffenlijsten. In de voorbereiding van de prioritaire stoffenlijst richt de Commissie zich op het toevoegen van geneesmiddelen zoals diclofenac, gewasbeschermingsmiddelen zoals glyfosaat en opkomende stoffen zoals PFAS.

In 2021 start de EC, zodra de dossiers per stof afgerond zijn, een impact assessmentstudie. Ook komt zij met een herzieningsvoorstel waarin zij ook naar combinatie-effecten van chemische stoffen kijkt.

Richtlijn Stedelijk Afvalwater

De EC heeft de voorbereiding in gang gezet om de Richtlijn Stedelijk Afvalwater te herzien nadat ze de evaluatie ervan in december 2019 afgerond had. De EC werkt aan een impact assessment ter onderbouwing van het herzieningsvoorstel. Afgelopen zomer presenteerde de EC een Roadmap als startschot van het herzieningsproces. Vewin heeft hierop op basis van haar position paper richting de EC gereageerd.

De huidige richtlijn uit 1991 heeft een beperkte reikwijdte, te weten de inzameling en zuivering van stedelijk afvalwater waarvoor eisen gesteld zijn voor slechts vijf kwaliteitsparameters. De EC wil de richtlijn moderniseren en de reikwijdte aanzienlijk vergroten. Zo wordt onderzocht of de huidige eisen voor stikstof en fosfaat moeten worden aangescherpt en of het zuiveren van chemische stoffen, medicijnresten en microplastics ook moet worden gereguleerd. Het EP heeft afgelopen december, mede door de lobby van Vewin, in een resolutie gepleit voor een ambitieus herzieningsvoorstel met daarin ook een aanpak van opkomende stoffen.

Europese Klimaatadaptatiestrategie

Onderdeel van de Europese Green Deal is een nieuwe EU-klimaatadaptatiestrategie. Deze strategie moet de huidige strategie uit 2013 opvolgen en moet lidstaten aansporen actief adaptatiebeleid te voeren en maatregelen te nemen.

In het afgelopen jaar heeft Vewin bij de Europese instellingen gepleit voor een centrale rol van water in deze nieuwe strategie, vooral vanwege de impact van klimaatverandering op drinkwaterbronnen. Ook heeft Vewin via EurEau in de reacties op de Roadmap van de EC en de stakeholderconsultatie de relatie tussen de drinkwaterbronnen en klimaatadaptatie extra benadrukt. Het EP heeft onlangs op eigen initiatief in een rapport over de klimaatadaptatiestrategie ook haar prioriteiten aan de EC meegegeven. Het EP pleit in dit rapport expliciet voor betere bescherming van drinkwaterbronnen tegen de

Lidstaten moeten meer doen om de KRW-doelen te behalen en de drinkwaterbronnen beter te beschermen.

Prioritaire stoffen

Lidstaten moeten meer doen om de KRW-doelen te behalen en de drinkwaterbronnen beter te beschermen en artikel 7.3 van de KRW beter te implementeren. Goede waterkwaliteit en -kwantiteit is van cruciaal belang voor de drinkwatervoorziening. Drinkwaterbedrijven worden namelijk geconfronteerd met een groeiend aantal verontreinigingen in hun bronnen, afkomstig uit de landbouw, industrie en van huishoudens. De aanpak van opkomende stoffen zoals medicijnresten en PFAS moet meegenomen worden bij de herziening van de Richtlijn Prioritaire Stoffen.

Voor stoffen zoals PFAS moet via vergunningen geborgd worden dat emissies naar oppervlaktewater geminimaliseerd worden.

gevolgen van klimaatverandering. Hier had Vewin stevig voor gepleit. Ook vindt het EP dat lidstaten hun adaptatieplannen en maatregelen meer moeten afstemmen met elkaar. De Europese Commissie lijkt aan deze oproep gehoor te geven en legt momenteel de laatste hand aan de strategie. Begin 2021 wordt de strategie gepubliceerd, daarna zullen ook de lidstaten reageren met Raadsconclusies. Lidstaten moeten vervolgens de Europese strategie vertalen in nationale adaptatiestrategieën.

EU aanpak opkomende stoffen

De Europese Commissie wil onder de EU Green Deal ook opkomende stoffen aanpakken. De Strategie voor Duurzame Chemische Stoffen van oktober 2020 zal tot concrete initiatieven leiden zoals een herziening van de Richtlijn Industriële Emissies (IED), een herziening van REACH en een actieplan om vervuiling van lucht, water en bodem tot nul terug te brengen.

Samen met RIVM, IenW, het Duitse Umweltbundesamt (UBA), RIWA en KWR is door Vewin ingezet op de aanpak van het gehele spectrum van toelating, vergunningverlening en registratie van Persistente, Mobiele en Toxische Stoffen (PMT) op Europees/stroomgebiedsniveau. Deze inzet is terug te zien in de Europese ambities om PMT stoffen beter te reguleren.

Het actieplan moet op een holistische manier vervuiling beter kunnen voorkomen en aanpakken, door onder andere verbeterde implementatie en handhaving van bestaande EU-regelgeving en het verbeteren van huidige wetgeving. De EC wil de herziening van de IED gebruiken om industriële vervuiling van bijvoorbeeld PFAS naar water te verminderen en te bezien of extra sectoren onder de richtlijn kunnen vallen. Bij een herziening van REACH wil zij

de procedures voor goedkeuring en restrictie van chemische stoffen herzien, chemische stoffen via een groepsaanpak beoordelen en toelaten, en onderzoeken hoe combinatie-effecten geïntroduceerd kunnen worden. PMT-stoffen moeten geclassificeerd worden als zeer zorgwekkende stoffen. Voor PFAS-stoffen wil de EC alleen nog essentieel gebruik toelaten. ECHA en EFSA pleiten voor een "1 substance 1 assessment", om het woud van verschillende toelatingskaders binnen Europa te harmoniseren en zo gevaarlijke stoffen sneller te kunnen identificeren en beperken.

In de Farmaceutische Strategie van november 2020 stelt de EC voor de EU-geneesmiddelenwetgeving te herzien en daarbij de milieurisicobeoordeling aan te passen. Dit biedt een mogelijkheid de impact van geneesmiddelen op de waterkwaliteit (van drinkwaterbronnen) mee te nemen.

Het Europees Parlement heeft resoluties aangenomen over de EU-aanpak van medicijnresten in het milieu en over de chemische stoffenstrategie. Vewin heeft, ook via EurEau, de EP-leden voorzien van suggesties voor deze resoluties. Met de eerste resolutie vraagt het EP om effectieve maatregelen voor medicijnresten in water in eerder genoemd actieplan en in de herziening van de Prioritaire Stoffenrichtlijn en de Richtlijn Stedelijk Afvalwater, met speciale focus op hotspots zoals RWZI's.

In de tweede resolutie vraagt het EP ook om onder andere het uitfasen van niet-essentiële toepassingen van PFAS.

Communicatie

Voor effectieve belangenbehartiging door Vewin is een noodzakelijke voorwaarde dat de lobbyboodschappen van de drinkwatersector goed op het netvlies staan bij beleidsmakers

en andere belanghebbenden. Dat te verzekeren, is de opdracht van de communicatie van Vewin.

In 2020 stond voor het derde opeenvolgende jaar droogte in de belangstelling. Dit jaar gecombineerd met de effecten van de corona-maatregelen, waardoor de voorspelbaarheid van het drinkwatergebruik afnam en op sommige momenten, op sommige plaatsen extreem hoge pieken in het drinkwatergebruik werden bereikt. Daarnaast was het onvermijdelijk dat ook aandacht uitging naar de wijze waarop de corona-crisis de drinkwatersector raakte. Hierbij was Vewin betrokken bij de Covid-19-communicatie vanuit de Rijksoverheid en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Ook werd Vewin dit jaar betrokken bij de Rijksbrede vakgroep risico- en crisiscommunicatie. Voorts is de samenwerking bij de landelijke communicatienetwerken in de sector voortgezet; Ons Water, de ketenaanpak medicijnresten, Voedsel educatieplatform, nitraatuitspoeling in grondwaterbeschermingsgebieden, waterkwaliteit en het droogtenetwerk in de extreem droge zomer. Ook is het Drinkwaterplatform.nl voortgezet.

Naast enkele reguliere publicaties, zoals de jaarlijkse Lobby-agenda, verschenen wederom vijf Waterspiegels. Deze werden verzonden naar bijna tweeëneenhalfduizend geadresseerden. Uiteraard leverden ook de website en het twitteraccount een bijdrage aan het over het voetlicht brengen van de Vewin-standpunten. Dat gold ook voor de maandelijkse nieuwsbrief.

Naarmate het jaar vorderde werd de blik vooruit gericht naar de naderende verkiezingen voor de Tweede Kamer. Samen met de drinkwaterbedrijven werden op belangrijke thema's als waterbeschikbaarheid, waterkwaliteit en financieringsruimte verhaallijnen opgesteld, als basis voor te communiceren boodschappen. Ook ontplooidde Vewin in samenwerking met de Unie van Waterschappen activiteiten, onder andere

uitmondend – begin 2021 – in een digitaal Waterdebat en de publicatie van een aanbod aan het nieuwe kabinet in de vorm van een samenwerkingsagenda met de titel 'Water verbindt'.

Zero pollution

De Strategie voor Duurzame Chemische Stoffen is een stap richting de zero pollution ambition voor een gifvrij milieu. Bij het ontwerp van chemische stoffen moet rekening gehouden worden met veilig gebruik en toepassing in de gehele levenscyclus; waar minder schadelijke alternatieven bestaan moeten die gebruikt worden.

PMT-stoffen zoals PFAS moeten als Substances of Very High Concern (zeer zorgwekkende stoffen) worden aangemerkt in REACH. Voor dit type stoffen moet via vergunningsprocedures geborgd worden dat de (in)directe emissies via riool of direct op oppervlaktewateren worden geminimaliseerd. Dit zal onderdeel van de inzet van Vewin worden bij de herziening van bijvoorbeeld de stedelijke afvalwaterriichtlijn en de Richtlijn Industriële Emissies. Bedrijven die de stoffen op de markt brengen moeten de volumestroom en emissies door de gehele keten bijhouden met een track & trace-systeem. PFAS stoffen mogen alleen nog toegestaan worden voor essentieel gebruik.

De impact van geneesmiddelen op drinkwaterbronnen moet meegenomen worden bij de milieurisicobeoordeling van nieuwe geneesmiddelen. Vewin ondersteunt de '#1substance1assessment' ambities.

Organisatie

Bestuur

Het Vewin-Bestuur bestaat uit de tien vertegenwoordigers van de Leden plus een onafhankelijke voorzitter. Het Vewin-bureau staat onder leiding van een directeur die door het Bestuur is benoemd. De samenstelling van het Bestuur was in 2020 als volgt:

P.A.C.M. van der Velden (voorzitter)
 R. Doedel, interim directeur PWN Waterleidingbedrijf Noord-Holland (vanaf 18 februari 2020)¹
 drs. R.A.M. van Dongen, directeur Brabant Water NV (vanaf 1 september 2020)²
 drs. W.M.E. Drossaert, algemeen directeur Dunea
 drs. J.J. Hannema, voorzitter directie Vitens
 ir. L.J.W. Hendriks, directeur WMD Drinkwater BV
 ir. R.R. Kruize, algemeen directeur Waternet (vanaf 1 september vice voorzitter)
 prof. dr. ir. W.G.J. van der Meer, algemeen directeur Oasen
 drs. J.J.W. Nelissen RA, directeur NV Waterleiding Maatschappij Limburg
 ir. A.M. Ottolini, directeur Evides NV
 mr. R.A.M. Zwart, directeur NV Waterbedrijf Groningen

¹ mr. J.L. Cuperus, directeur PWN Waterleidingbedrijf Noord-Holland (tot 18 februari 2020)

² drs. G.J. van Nuland, directeur Brabant Water NV (vice-voorzitter) (tot 1 september 2020)

Managementteam

In 2020 was de samenstelling van het managementteam als volgt:

drs. J.H. de Groene, directeur
 drs. A. Frentz, plaatsvervangend directeur
 G.J.B. Gaalman, manager Bedrijfsvoering

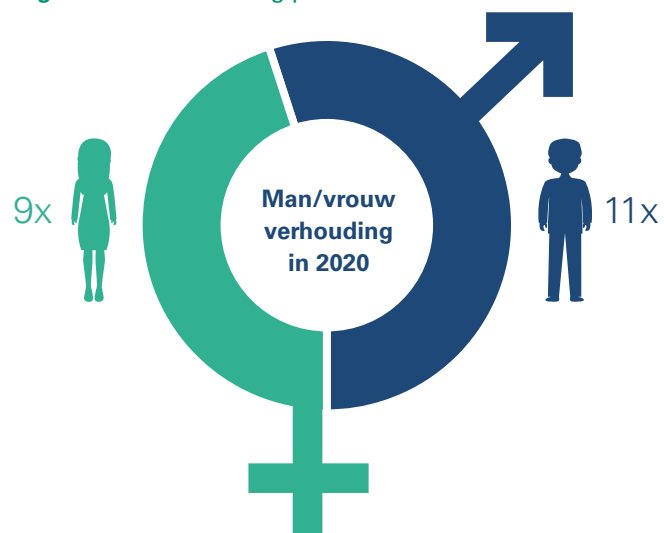
Samenstelling personeel

Op 31 december 2020 telde Vewin 20 medewerkers op de loonlijst.

Hiervan was 55% man en 45% vrouw.

In 2020 trad 1 medewerker uit dienst en 1 in dienst.

Figuur 4: Samenstelling personeel

Verzuimcijfers

Het totaalverzuim van het Vewin-personeel bedroeg in 2020 1,32 %.

Ziekteverzuimcijfers 2019-2020*

	2019	2020
Kort (% aandeel t/m 7 dagen)	0,92%	0,32%
Middellang (% aandeel 8 t/m 42 dagen)	0,18%	0,42%
Lang (% aandeel 43 t/m 365 dagen)	0,00%	0,58%
Totalen	1,10%	1,32%

* Berekening volgens standaard voor verzuimregistratie (Projectgroep Uniformering Verzuimgrootheden [1996]. Berekening van ziekteverzuim: Standaard voor verzuimregistratie. Amsterdam: Nederlands Instituut voor Arbeidsomstandigheden).

Afkortingenlijst

ASV	Aanvullende strategische grondwatervoorraad	NEFYTO	Nederlandse Stichting voor Fytofarmacie
BAW	Bestuursakkoord Water	NOVI	Nationale Omgevingsvisie
BZK	Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	NWP	Netherlands Water Partnership
EBN	Energiebeheer Nederland	PBL	Planbureau voor de Leefomgeving
EC	Europese Commissie	PFAS	Poly- en Perfluoralkylstoffen
ECHA	European Chemicals Agency	PFOA	Perfluorooctaanzuur
EFSA	European Food Safety Authority	PFOS	perfluorooctaansulfonzuur
EP	Europees Parlement	PMT	Persistente Mobiele en Toxische Stoffen
EurEau	European Federation of National Water Services	REACH	Registration, Evaluation, Authorization and restriction of Chemicals
EZK	Economische Zaken en Klimaat	RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
GenX	Technologie die gebruikt wordt bij het maken van onder andere anti-aanbaklagen voor pannen. De technologie gebruikt de fluorhoudende stoffen FRD902 en FRD903 en is een vervanger van het schadelijke PFOA.	RIWA	Vereniging van Rivierwaterbedrijven
GLB	Gemeenschappelijk Landbouwbeleid	RVO	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
IED	Richtlijn Industriële Emissies	RWZI's	Rioolwaterzuiveringsinstallaties
IenW	Infrastructuur en Waterstaat	SGI Europe	European Centre of Employers and Enterprises providing Public Services of General Interest (voorheen CEEP)
ILT	Inspectie Leefomgeving en Transport	SodM	Staatstoezicht op de Mijnen
INEV	Indicatieve Niveaus voor Ernstige Verontreiniging	STRONG	Structuurvisie Ondergrond
IPO	Interprovinciaal Overleg	SVHC	Substances of Very High Concern
KIWA	Keurings Instituut voor Waterleiding Artikelen	UBA	Duitse Umweltbundesamt
KRW	Kaderrichtlijn Water	UvW	Unie van Waterschappen
KWR	KWR Watercycle Research Institute	Velin	De Vereniging van Leidingeigenaren
LBO	Landelijk Bestuurlijk Overleg	VEMW	Vereniging voor Energie, Milieu en Water
LNV	Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit	VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
LTO	Land- en Tuinbouworganisatie Nederland	VNCI	Koninklijke Vereniging van de Nederlandse Chemische Industrie
		VWS	Volksgezondheid, Welzijn en Sport
		WACC	Weighted Average Cost of Capital

Jaarrekening 2020

Balans

Per 31 december 2020
(na verwerking voorstel
resultaatbestemming);
luidend in euro's

ACTIVA	31-12-2020	31-12-2019
Materiële Vaste Activa		
Hard- en software 3 jaar	31.771	44.110
Hard- en software 5 jaar	2.911	4.467
Kantoorinventaris	86.928	108.838
Aanpassing huisvesting	11.689	13.574
Totaal Materiële Vaste Activa	133.299	170.989
Financiële Vaste Activa		
Obligaties en Overige effecten	250.750	250.750
Totaal Financiële Vaste Activa	250.750	250.750
Vlottende Activa		
Debiteuren	61.992	70.680
Overige vorderingen	160.241	142.619
Overlopende activa	149.616	313.199
Liquide middelen en spaartegoeden	10.845.879	11.079.133
Totaal Vlottende Activa	11.217.728	11.605.631
Totaal Activa	11.601.777	12.027.370
PASSIVA		
Eigen Vermogen		
Verenigingskapitaal	226.890	226.890
Algemene reserve	1.984.106	1.949.106
Bestemmingsreserves	8.588.500	8.995.000
Totaal Eigen Vermogen	10.799.496	11.170.996
Kortlopende Schulden		
Crediteuren	101.240	152.539
Belastingen en premies sociale verzekeringen	117.740	108.028
Overlopende passiva	583.301	595.807
Totaal Kortlopende Schulden	802.281	856.374
Totaal Passiva	11.601.777	12.027.370

Staat van baten en lasten

Met betrekking tot het jaar 2020;
luidend in euro's

	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
BATEN			
Contributie Leden	4.310.000	4.310.000	4.310.000
Bijdragen Derden	266.550	238.000	276.915
Baten uit Activiteiten	-	-	25.000
<i>Uit separate heffingen (van Leden & derden)</i>			
Benchmark	147.001	147.000	96.000
Baten uit Overdrachtsactiviteiten	447.355	439.000	520.089
Totaal Baten	5.170.906	5.134.000	5.228.004
LASTEN			
Organisatie			
Personeelskosten	2.731.828	2.673.000	2.727.677
Huisvestingskosten	248.783	264.000	258.606
Kantoorkosten	156.612	180.000	186.796
Bestuurskosten	52.400	50.000	41.286
Projecten, Thema's & Activiteiten	1.554.547	1.633.000	1.505.993
Totaal van Organisatie	4.744.170	4.800.000	4.720.358
Projecten uit separate heffingen (van Leden & derden)			
Benchmark (NL)	148.052	147.000	96.000
Overdrachtsactiviteiten	709.836	439.000	192.089
Totaal Projecten	857.888	586.000	288.089
Verplichting teruggave "resultaat" 2019	-	-	-
Verplichting teruggave "resultaat" 2020	4.594	-	-
Totaal Lasten	5.606.652	5.386.000	5.008.447
Resultaat gewone bedrijfsuitoefening	-435.746	-252.000	219.557
Saldo Financiële Baten en Lasten	64.246	85.000	91.692
Resultaat	-371.500	-167.000	311.249
Resultaatbestemming			
Mutatie Bestemmingsreserves	406.500	-	-328.000
Mutatie Algemene Reserve	-35.000	-	16.751
	-	-167.000	-

Algemeen

Statutaire zetel Vewin

De Vereniging draagt de naam: Vereniging van waterbedrijven in Nederland, afgekort Vewin. Zij heeft haar statutaire zetel in Rijswijk en is gehuisvest aan de Bezuidenhoutseweg 12 in de gemeente 's-Gravenhage en is opgericht voor onbepaalde tijd. Het verenigingsjaar valt samen met het kalenderjaar.

De activiteiten van Vewin

Vewin is de brancheorganisatie van de drinkwaterbedrijven in Nederland en heeft ten doel de behartiging van de gezamenlijke belangen van de Leden in (inter)nationale netwerken en het verrichten van al hetgeen daarmee verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn.

De Leden vormen tevens het Bestuur van de vereniging. Het Bestuur geeft vorm aan en bewaakt de doelstellingen en de koers van de vereniging, initieert en begeleidt discussies binnen de vereniging en houdt toezicht op het bureau. Het Bestuur stelt daartoe onder andere stuurgroepen in met een afgebakend beleidsveld, specifieke of generieke opdrachten. De activiteiten vinden taakstellend binnen begrote kaders plaats. De directie legt verantwoording af aan het Bestuur.

Verbonden Partijen

De vereniging heeft geen verbonden partijen in de zin van het jaarrekeningsrecht.

Valuta

Alle bedragen in deze jaarrekening luiden in euro's, tenzij anders is vermeld.

Waarderings- grondslagen

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld met toepassing van de richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 'Organisaties zonder winststreven'. De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten, tenzij dit bij het betreffende balanshoofd anders wordt vermeld.

Baten en lasten worden toegekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voorzover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in de Balans en Staat van Baten en Lasten meegenomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs.

Financiële vaste activa

De onder de financiële vaste activa opgenomen effecten worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, welke gelijk is aan de nominale waarde, verminderd met transactiekosten en of premie, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen.

Vorderingen en overlopende posten

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Grondslagen voor de bepaling van het Resultaat

Baten en Lasten

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen baten en lasten. Baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben uitgaande van historische kosten. Lasten worden verantwoord zodra deze voorzienbaar zijn. Baten worden verantwoord als deze gerealiseerd zijn.

Pensioenregeling Personeel

Vewin heeft een toegezegde pensioenregeling. Deze regeling wordt gefinancierd door afdrachten aan de pensioenuitvoerder. De pensioenverplichtingen

worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder'-benadering. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord. Aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst wordt beoordeeld of en zo ja welke verplichtingen bestaan naast de betaling van de jaarlijkse aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie op balansdatum. Deze additionele verplichtingen, waaronder eventuele verplichtingen uit herstelplannen van de pensioenuitvoerder, leiden tot lasten voor Vewin en worden in de balans opgenomen in een voorziening.

De waardering van de verplichting is de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om deze per balansdatum af te wikkelen. Indien het effect van de tijdswaarde van geld materieel is, wordt de verplichting gewaardeerd tegen contante waarde. Discontering vindt plaats op basis van rentetarieven van hoogwaardige ondernemingsobligaties. Toevoegingen aan en vrijval van de voorziening komen ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten.

Ultimo 2020 (en 2019) waren er voor Vewin geen pensioenverplichtingen en geen verplichtingen naast de betaling van de jaarlijkse aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie. De stand van de (beleids)dekkingsgraad van het pensioenfonds ABP ultimo december 2020 bedraagt 93,2% (bron: website www.abp.nl 26-1-2021) tegenover 97,8% een jaar eerder.

Vennootschapsbelasting

De vereniging is vanwege haar aard niet vennootschapsbelastingplichtig.

Toelichting op de balans

Per 31 december 2020

MATERIËLE VASTE ACTIVA	Hard- & Software	Hard- & Software	Kantoor-inventaris	Aanpassing huisvesting	Totaal
Het verloop van deze post is als volgt	3 jaar	5 jaar	10 jaar	10 jaar	
Aanschafwaarde per 1-1-2020	90.739	90.652	304.169	18.856	504.416
Investerings	13.084	-	9.692	-	22.776
Desinvesteringen	-1.557	-10.083	-	-	-11.640
Aanschafwaarde per 31-12-2020	102.266	80.569	313.861	18.856	515.552
Cumulatieve afschrijvingen t/m 2019	46.629	86.185	195.331	5.282	333.427
Cumulatieve afschrijvingen vervreemde activa	-1.557	-10.083	-	-	-11.640
Afschrijvingen in 2020	25.423	1.556	31.602	1.885	60.466
Cumulatieve afschrijvingen t/m 2020	70.495	77.658	226.933	7.167	382.253
Boekwaarde 31-12-2019	44.110	4.467	108.838	13.574	170.989
Boekwaarde 31-12-2020	31.771	2.911	86.928	11.689	133.299

Toelichting Materiële Vaste Activa

De afschrijvingstermijnen belopen voor hard- en software

respectievelijk 3 en 5 jaar, voor kantoorinventaris en aanpassing huisvesting 10 jaar.

FINANCIËLE VASTE ACTIVA

Obligaties

	31-12-2020	31-12-2019
Obligaties, La Poste	250.750	250.750

Het verloop inzake de obligaties, respectievelijk de overige effecten

	Obligaties €
Stand per 1-1-2020	250.750
Aflossing / Verkopen in 2020	-
Correctie waardering	-
Stand per 31 december 2020	250.750

Omschrijving Obligaties	Nominale waarde	Verkrijgings-prijs	Markt-/Koers waarde	Waardering ultimo jaar	Einde looptijd	Rente percentage
La Poste	250.000	250.750	288.587	250.750	2023	4,3750%

Toelichting Obligaties

Het karakter van de beleggingen is risicomijdend. In 2020 werden geen obligaties voortijdig afgelost. De couponrente lag gedurende het jaar boven de vergoeding op langlopende

deposito's. De obligaties hebben een resterende looptijd van meer dan 1 jaar. Vewin is voornemens om de obligaties aan te houden tot einde looptijd.

VLOTTENDE ACTIVA	31-12-2020	31-12-2019
Debiteuren		
Debiteuren	61.992	70.680
Totaal Debiteuren	61.992	70.680

Toelichting Debiteuren

Ten aanzien van de vorderingen wordt geen voorziening noodzakelijk geacht.

Overige Vorderingen		
Omzetbelasting	160.241	142.619
Totaal Overige Vorderingen	160.241	142.619

Overlopende Activa		
Nog te ontvangen rente	28.951	32.906
Overige overlopende activa	120.665	280.293
Totaal Overlopende Activa	149.616	313.199

Toelichting Overlopende Activa

De post 'Nog te ontvangen rente' heeft betrekking op de obligaties welke voor een periode van een jaar of langer zijn uitgezet en waarvan de afwikkeling (couponrente

ontvangst) in 2021 plaatsvindt. Van het totaal van de overige overlopende activa heeft een bedrag van € 22.477 een resterende looptijd van meer dan 1 jaar.

Liquide Middelen		
Kas	366	418
Bank	364.030	273.715
Deposito's en spaartegoeden	10.481.483	10.805.000
Totaal Liquide Middelen	10.845.879	11.079.133

Toelichting Liquide Middelen

Op dit moment wordt de liquiditeitspositie zoveel mogelijk aangehouden op een spaar- respectievelijk depositorekening. Vewin heeft met de ING-bank een risicomijdend beleggingsprofiel samengesteld. Bij de Rabobank staat een deposito van € 2,5 mln 10 jaar vast uit. Dit deposito is verpand als garantstelling voor de financiering van de

KWR-nieuwbouw te Nieuwegein. De rente op dit deposito, met ingangsdatum 2 september 2013 en eindigend op 2 september 2023, bedraagt 3,2% op jaarbasis. Vewin heeft de bovenstaande ter beschikking staande middelen conform de regels van het Treasurystatuut beheerd.

	Saldo per 01-01-2020	Aanpassing reserves 2020	Voorstel Resultaat bestemming	Saldo per 31-12-2020
EIGEN VERMOGEN				
Verenigingskapitaal	226.890	-	-	226.890
Algemene Reserve	1.949.106	-	35.000	1.984.106
	2.175.996	-	35.000	2.210.996
Bestemmingsreserves				
Ontslagregelingen	2.600.000	-	-	2.600.000
Afkoop exploitatieverplichtingen	1.400.000	-	-	1.400.000
Huisvesting	600.000	-	-	600.000
Advocaat- & Proceskosten	300.000	-	-	300.000
Sharepoint Portal Services	100.000	-	-	100.000
Branchecampagne	1.000.000	-	-	1.000.000
KWR garantstelling	2.500.000	-	-	2.500.000
NHI middelen 2019	328.000	-	-328.000	-
Watergebruik thuis (2018)	132.000	-	-132.000	-
Grondwater Landelijke behoefte dekking (2018)	35.000	-	-35.000	-
REWAB	-	-	88.500	88.500
Totaal Bestemmingsreserves	8.995.000	-	-406.500	8.588.500
Totaal Eigen Vermogen	11.170.996	-		10.799.496

Toelichting Eigen Vermogen

In de bestemmingsreserves worden bedragen opgenomen waaraan een specifieke bestemming door het Bestuur is gegeven.

Bestemmingsreserve Ontslagregelingen

De hoogte van het saldo van de bestemmingsreserve ontslagregelingen is ultimo 2020 gezien in het licht van de in de wet en CAO opgenomen regelingen bij ontslag (individueel en collectief). Ter bepaling van de omvang die een dergelijke reserve zou moeten hebben, is gekeken naar de omvang, diensttijd en leeftijd van het personeelsbestand en de in de wet respectievelijk de CAO opgenomen bepalingen omtrent het toekennen van uitkeringen bij reorganisatie en / of ontslag. Vewin is eigenrisicodragers voor wat betreft de

WW uitkeringen (ook voor het derde WW-jaar). Tevens wordt rekening gehouden met bijkomende financiële aspecten rond individueel en collectief ontslag. Herberekening ultimo 2020 geeft geen lagere uitkomsten ten opzichte van de hoogte van deze reserve (€ 2,6 mln).

Bestemmingsreserve Afkoop exploitatieverplichtingen

Ultimo 2020 is deze bestemmingsreserve opnieuw beoordeeld. Het betreft de becijferde afkoop van niet persoonsgebonden exploitatieverplichtingen van Vewin, waarbij als uitgangspunt de exploitatie van Vewin geldt voor zowel de organisatorische lasten alsmede de lasten uit activiteiten en thema's. Er is geen aanpassing noodzakelijk.

Bestemmingsreserve Huisvesting

Ultimo 2020 zijn de eenmalige lasten bepaald die Vewin moet maken om het kantoor op een nieuwe gehuurde locatie opnieuw op te starten en in te richten. Hierbij zijn de herinrichtingskosten van de huisvesting in de Malietoren als uitgangspunt genomen. Er is geen aanpassing noodzakelijk.

Bestemmingsreserve Advocaat- en Proceskosten

De hoogte van deze reserve is bepaald door de ervaring die is opgedaan met een eerdere procesgang. De omvang is bepaald uitgaande van een doorlooptijd van een procedure van maximaal 3 jaar.

Bestemmingsreserve Sharepoint Portal Services

In 2007 werd een start gemaakt met het op een interactieve wijze communiceren met de leden en stakeholders. Hiertoe is Microsoft SharePoint Portal Services ingericht tot een multimedianeetwerk (symbiose van internet/intranet/website), dat deze werkwijze mogelijk maakt. Jaarlijks zal worden bekeken of een actualisering van deze wijze van communiceren met de leden een investering vereist.

Bestemmingsreserve Branchecampagne

Het restant van de reserve ten behoeve van de Branchecampagne, die met ingang van het begrotingsjaar 2007 beschikbaar was voor jaarlijkse campagnes, bedroeg ultimo 2011 € 509.614. Ultimo 2014 is besloten om de middelen beschikbaar te houden voor een toekomstige mediacampagne en of activiteiten ten behoeve van de sector. Een gedegen sectorcampagne vraagt op basis van opgedane ervaringen in het verleden om een eerste investering van circa € 750.000 en een follow-up van € 250.000 welke de effectiviteit van de gedane inzet verder verhoogt.

Bestemmingsreserve KWR garantstelling

Sinds 2 september 2013 staat Vewin garant voor de financiering van de nieuwbouw van KWR te Nieuwegein. Bij de Rabobank is een deposito ondergebracht groot € 2,5 mln tegen 3,2% per jaar, eindigend op 2 september 2023.

Bestemmingsreserves NHI, Watergebruik Thuis, Grondwater Landelijke Behoeftedekking en REWAB

Conform het Bestuursbesluit d.d. 12-12-2019 werden de niet uitgegeven middelen inzake NHI 2019 groot € 328.000, in een bestemmingsreserve beschikbaar gehouden voor de realisatie in 2020, hetgeen ook is gebeurd. Bij de behandeling van de begroting 2020 zijn twee posten met een eenmalig karakter buiten de contributieheffing gehouden. De gevormde bestemmingsreserve Watergebruik Thuis ad € 132.000 is aangewend en vrijgevallen. De geplande activiteit Grondwater landelijke behoeftedekking ad € 35.000 is komen te vervallen, waardoor deze bestemmingsreserve vrijvalt ten gunste van de Algemene Reserve van Vewin. Ultimo 2020 zijn de niet uitgegeven middelen REWAB (€ 88.500) eveneens in een bestemmingsreserve omgezet, teneinde uit te kunnen geven in 2021.

KORTLOPENDE SCHULDEN	31-12-2020	31-12-2019
Crediteuren		
Crediteuren	101.240	152.539
Totaal Crediteuren	101.240	152.539

Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Loonbelasting	117.740	108.028
Totaal Belastingen en premies sociale verzekeringen	117.740	108.028

Overlopende Passiva		
Niet opgenomen vakantieverlof	79.096	77.288
Niet opgenomen IB-uren	458.372	432.151
Te betalen / vooruit ontvangen posten	25.743	25.671
Restitutie "resultaat" 2019-2021 en 2020-2022	4.594	45.635
Nog te betalen Vakantietoelage (FAB/reconstructie)	15.496	15.062
Totaal Overlopende Passiva	583.301	595.807

Toelichting Overlopende Passiva

Niet opgenomen vakantieverlof en IB-uren

Het niet opgenomen vakantieverlof per 31 december 2020 bedroeg 1.352 uren (ultimo 2019 1.172 uur). De niet opgenomen uren hebben betrekking op de jaren 2017 tot en met 2020 en alle zijn bovenwettelijke uren en worden als kortlopend beschouwd. De waarde van de reservering stijgt, vanwege de toename van het aantal uitstaande uren en de gestegen salarissen. Een andere verdeling van het uitstaande saldo uren over de medewerkers geeft een beperkt dempend effect op genoemde stijging. Het saldo van het niet opgenomen Inzetbaarheidsbudget (IB uren) steeg per 31 december 2020 naar 7.235 uur (ultimo 2019 7.009 uur). Deze uren worden jaarlijks conform de CAO toegekend en mogen van jaar tot jaar worden meegenomen. Ze dienen de inzetbaarheid van de medewerker op enig moment in de

toekomst te ondersteunen. De waarde van de voorziening nam in absolute zin toe als gevolg van de stijging van het aantal niet opgenomen uren en de gestegen salarissen.

Restitutie resultaat 2019-2021 en 2020-2022

Ultimo 2014 is besloten om het vermogen van Vewin niet verder te laten groeien. Hiertoe worden de positieve exploitatiesaldi van Vewin aan de Leden gerestitueerd via een korting op de contributieheffing. Het resultaat van 2018 is gecorrigeerd voor de gevormde bestemmingsreserves inzake Watergebruik Thuis (€ 132.000) en Grondwater Landelijke Behoeftedekking (€ 35.000). Beide zijn vrij gevallen in de loop van 2020.

Het exploitatiesaldo over 2019 leidde tot een onttrekking van de Algemene Reserve enerzijds (€ 16.751) en de vorming van

een bestemmingsreserve inzake niet uitgegeven middelen NHI (€ 328.000). In 2020 zijn de middelen inzake NHI aangewend en is de bestemmingsreserve ultimo 2020 vrijgevallen. Ultimo 2020 resulteert na de vrijval en vorming van de bestemmingsreserves een positief exploitatieresultaat van € 4.594. Deze middelen zullen conform de in 2014 en 2020 gemaakte afspraken na de definitieve vaststelling van de jaarrekening 2021, in 2022 middels de contributieheffing aan de Leden worden gerestitueerd.

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Leaseauto's

Vanaf 2000 maakt Vewin gebruik van operationele lease-overeenkomsten. Deze overeenkomsten scheppen gedurende de leaseperiode van de auto's verplichtingen voor Vewin die niet uit de Balans blijken. Op 31 december 2020 beschikte Vewin over 3 bedrijfsauto's in operational lease met een totale verplichting van € 82.443 (2019 € 84.940). De verplichtingen van de lopende contracten komen achtereenvolgens uit op € 37.220 voor 2021, € 22.068 voor 2022, € 11.592 voor 2023. De meerjarige verplichtingen hebben een looptijd van 4 jaar of korter.

Huurverplichting

Medio 2017 heeft Vewin het huurcontract van haar kantoor in de Malietoren aan de Bezuidenhoutseweg te Den Haag verlengd. Met de verhuurder VNO-NCW is een huurcontract voor de periode van 4 jaar en 7 maanden gesloten tot 31 december 2021. In januari 2021 zijn onderhandelingen voor een volgende contractverlenging gestart. Op het moment van de opstelling van de jaarrekening was nog geen nadere informatie beschikbaar omtrent de toekomstige verplichtingen en voorwaarden.

De jaarhuur voor 2021 bedraagt uitgaande van het contract en de daarin bedongen korting (7/12 maand korting in het laatste jaar 2021) ca € 123.000 (realisatie 2020 € 121.000). De bijkomende servicelasten met betrekking tot 2021 zullen naar verwachting ca € 78.000 bedragen (realisatie 2020 € 71.000). De meerjarige verplichtingen hebben een looptijd korter dan 5 jaar (eindigend op 31 december 2021).

Toelichting op de staat van baten en lasten

Met betrekking tot 2020

BATEN	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
Contributie Leden			
Contributie	4.310.000	4.310.000	4.310.000
Totaal Contributie Leden	4.310.000	4.310.000	4.310.000

Toelichting Contributie Leden

Het contributiebedrag voor 2020 is gelijk aan de realisatie 2019. Daarnaast worden sommige activiteiten separaat met de Leden en of derden afgerekend. Het resultaat over 2018 (€ 212.714) werd onder aftrek van de gevormde

bestemmingsreserves (€ 132.000 inzake "Watergebruik thuis" en € 35.000 inzake "Grondwater Landelijke behoefte dekking") aan de Leden teruggeven middels een korting naar rato op de geheven bijdragen 2020.

Bijdragen derden

Doorberekende kosten Brussel	102.915	66.000	111.664
Doorberekening Stichting EBC	163.599	172.000	163.306
Diverse baten	36	-	1.945
Totaal Bijdragen Derden	266.550	238.000	276.915

Toelichting Bijdragen Derden

De doorberekende kosten Brussel hebben betrekking op de inzet van mankracht en de huisvestingskosten, die over de exploitatie van Vewin lopen. Deze kosten worden 50:50 gedeeld met de UvW. In 2020 was er net als in 2019 sprake van extra inzet middels stagiaires.

De doorberekening aan de Stichting EBC heeft betrekking op de kosten inzake detachering en inhuur van medewerkers van Vewin.

Baten uit Activiteiten

Bodem & Infrastructuur	-	-	25.000
Totaal Baten uit Activiteiten	-	-	25.000

Toelichting Baten uit Activiteiten

De ontvangsten uit hoofde van 'Bodem & Infrastructuur' betreft eind 2018 opgehaalde middelen ten behoeve van uitgaven in het kader van STRONG welke activiteiten in 2019

werden uitgevoerd en afgerond. In 2020 waren er geen separate additionele heffingen.

BATEN	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
Baten uit Benchmarks			
Benchmarks	147.001	147.000	96.000
Totaal Baten uit Benchmarks	147.001	147.000	96.000

Toelichting Baten uit Benchmarks

De kosten inzake de 'Benchmarks' zijn conform de begroting 2020 op basis van de bovenstaande ledenbijdragen opgevangen.

Baten uit Overdrachtsactiviteiten			
Consumentenzaken (SGC)	54.356	29.000	30.089
REWAB	332.998	350.000	80.000
ATA	60.001	60.000	60.000
NHI	-	-	350.000
Totaal Baten uit Overdrachtsactiviteiten	447.355	439.000	520.089

Toelichting Baten uit Overdrachtsactiviteiten

Vewin berekent de lasten uit hoofde van de 'Geschillencommissie' volledig door aan de veroorzakers middels een eindafrekening. Het betreft zowel de vaste lasten van de commissie als ook de kosten van de behandelde specifieke 'cases'. Het bedrag inzake "REWAB" betreft de kosten voor de vernieuwing van de REWAB-software, conform het Bestuursbesluit (18-44 d.d.13 december 2018). ATA betreft de bijdrage inzake de door KWR verzorgde erkende kwaliteitsverklaring voor materialen en chemicaliën. NHI betreft de doorberekening van de kosten van het Nationaal

Hydrologisch Instrumentarium aan de Leden van Vewin op basis van het aantal administratieve aansluitingen. De reguliere bijdrage ter hoogte van € 100.000 werd verhoogd met een extra bijdrage ad € 250.000 inzake de doorontwikkeling van het instrumentarium. Deze geplande uitgaven zijn in 2019 niet doorgedaan. De voor 2020 benodigde middelen waren afkomstig uit de ultimo 2019 gevormde bestemmingsreserve. In 2020 zijn dus geen middelen opgehaald bij de Leden in dit kader.

LASTEN	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
Personeelskosten			
Salarissen	1.758.890	1.703.000	1.742.338
Inhuur derden	421.021	398.000	389.625
Premies ABP e.d.	332.154	331.000	327.399
Premie ziektekostenverzekering	72.806	75.000	75.111
Reis- en verblijfkosten	87.355	111.000	109.007
Studie, symposia, congressen e.d.	8.565	20.000	10.964
IB-uren en vakantieverlof	27.405	-	58.099
Overige personeelslasten	23.632	35.000	15.134
Totaal Personeelskosten	2.731.828	2.673.000	2.727.677

Aantal FTE's Vewin ultimo 2020 bedraagt 17,6 (ultimo 2019 17,6).

Ultimo 2020 maakte Vewin gebruik van 0,4 FTE aan ZZP'ers (ultimo 2019 bedroeg deze inzet eveneens 0,4 FTE).

Toelichting Personeelskosten

Het totaal van de post personeelskosten was circa € 59.000 hoger dan voorzien. De primaire salarislasten stegen vooral door de administratieve en fiscale maatregelen inzake de inzet in Brussel (€ 56.000 hoger). Inhuur derden viel hoger uit (€ 23.000) in verband met tijdelijke inhuur vooruitlopend op de werving van een stuurgroepsecretaris. De pensioenlasten bleken nagenoeg gelijk uit te komen ten opzichte van het begrote bedrag (€1.000 hoger). De premie ziektekosten kwam lager uit (€ 2.000). De reis- & verblijfkosten kwamen lager uit, door het thuiswerken en minder bijwonen van vergaderingen

ter plaatse (€ 23.000). Het budget voor opleidingen ging niet op en bleef onder het begrote bedrag (€ 12.000). Teruggerekocht verlof en de jaarlijkse herberekening van de reservering van niet opgenomen uren waren niet in evenwicht (€ 27.000 hoger). De lagere dan begrote overige personeelskosten (€ 11.000) is het gevolg van het uitblijven van gezamenlijke personeelsactiviteiten. De gezamenlijke inzet in Brussel is op 50:50 basis en wordt wederzijds verrekend tussen Vewin en de UvW (zie het betreffende onderdeel Baten en inhuur derden).

LASTEN	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
Huisvestingskosten			
Huur	120.747	123.000	118.005
Servicekosten	71.060	78.000	77.693
Huisvesting Brussel	56.976	63.000	62.908
Totaal Huisvestingskosten	248.783	264.000	258.606

Toelichting Huisvestingskosten

De huisvestingslasten zijn in totaliteit en over de hele linie onder het voor 2020 begrote bedrag uitgekomen. De oorzaak moet vooral in de separaat doorberekende en bijkomende huisvestingskosten gezocht worden. Er is door het grootschalig thuiswerken weinig extra uitgegeven voor

huisvesting gerelateerde zaken. De bedongen huurkorting bedroeg conform de overeenkomst 1 maand per volledig gehuurd jaar. De huisvestingskosten 'Brussel' worden voor 50% doorberekend aan de UvW (circa € 31.000, op basis van vier kwartalen; zie de Baten).

Kantoorkosten			
Afschrijvingen	60.467	72.000	66.378
Kantoorbehoeften	6.866	6.000	7.368
Kosten verzekeringen	24.964	31.000	31.073
Drukwerk & porti e.d.	8.912	4.000	8.476
Telefoon en dataverkeer	8.739	10.000	16.287
Controle van de jaarrekening	17.000	17.000	17.000
SharePoint ontwikkelen & inrichten	-	-	-
Carepacks en Licentiekosten	29.664	40.000	40.214
Totaal Kantoorkosten	156.612	180.000	186.796

Toelichting Kantoorkosten

De totale kantoorkosten blijven onder het begrote bedrag voor 2020 (circa € 23.000).

De voornaamst oorzaak moet worden gezocht in het uitstellen van investeringen op het gebied van het netwerk vanwege de coronacrisis en ook de investeringen in de thuiswerksituatie, deed afschrijvingen niet fors stijgen, waardoor de afschrijvingen lager (€ 12.000) uitkwamen. De geactualiseerde licentiekosten die Vewin moet betalen

voor het gebruik van de benodigde software teneinde de taken te kunnen uitvoeren kwam lager uit (€ 10.000). Daarnaast vielen de verzekeringspremies mee (€ 6.000 lager). Tevens was er een meevaller door een verleende korting, volgend op de wijziging van telefoonprovider. De overige onderdelen porti en kantoorbehoeften stegen licht (€ 5.000) als gevolg van te nemen maatregelen inzake corona en thuiswerken.

LASTEN	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
Bestuurskosten			
Bestuurskosten	52.400	50.000	41.286
Totaal Bestuurskosten	52.400	50.000	41.286

Toelichting Bestuurskosten

De bestuurskosten betreffen naast de bezoldiging van de voorzitter tevens de kosten van de bestuursvergaderingen en activiteiten. In totaal overschreden deze kosten met circa € 2.000 het begrote niveau voor 2020.

De stijging ten opzichte van 2019 is het gevolg van kosten inzake de uitwerking van de strategische agenda met het Bestuur.

PROJECTEN, THEMA'S & ACTIVITEITEN	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
Stuurgroepen			
Bronnen & Kwaliteit	251.201	220.000	232.823
Bodem & Infrastructuur	373.912	389.000	356.981
Beveiliging & Crisismanagement	10.938	50.000	55.386
Doelmatigheid & Transparantie	197.701	187.000	57.316
BTO	108.392	108.000	105.235
Overig			
Communicatie	474.470	492.000	518.429
Internationaal	83.916	100.000	80.243
Overige lasten uit activiteiten	54.017	87.000	99.580
Activiteiten gefinancierd uit contributieheffing	1.554.547	1.633.000	1.505.993
Benchmarks			
Benchmark (NL)	148.052	147.000	96.000
Overdrachtsactiviteiten			
Consumentenzaken (SGC)	54.356	29.000	30.089
ATA	60.000	60.000	60.000
REWAB (vernieuwing; best.besl.18-44 dd 4 okt 2018)	262.500	350.000	80.000
NHI (KWR)	332.980	-	22.000
Activiteiten gefinancierd uit separate heffing / reserves	857.888	586.000	288.089
Totaal Lasten Projecten, Thema's & Activiteiten	2.412.435	2.219.000	1.794.082

Toelichting Lasten Projecten, Thema's & Activiteiten

Vewin zet telkenjare in op zoveel mogelijk effectiviteit en efficiëntcy. Gebruik maken van de expertise van Leden en derden werkt door in het beheersen van de kosten. De bijdrage in het kader van ATA is gelijktijdig met de contributies geïnd bij de Leden van Vewin en aan KWR doorgesluisd. Echter bij NHI ontstond in 2019 een vertraging

in de samenwerking met andere partijen, waardoor het additionele project groot € 250.000 en een gedeelte van het reguliere traject vooralsnog "on hold" werden gezet. Dit resulteerde ultimo 2019 in een bestemmingsreserve ad € 328.000, die in 2020 werd gebruikt om de kosten van het lopende jaar op te vangen.

Daarnaast zijn lasten opgenomen voor verschillende niet begrote uitgaven waarvoor het Bestuur toestemming heeft verleend, in een aantal gevallen zo nodig te dekken uit het positieve exploitatiesaldo 2018, zoals Watergebruik thuis € 132.000 en Grondwater Landelijk behoefte dekking €35.000, waarvoor bestemmingsreserves werden gevormd en ultimo 2020 zijn vrijgevallen.

Op de overige activiteiten, welke veelal via de stuurgroepen worden uitgevoerd en planmatig vanuit de contourennota zijn bepaald, zijn er zowel over- als overschrijdingen verantwoord. De actualiteit bepaalt veelal de accenten in de uitvoering en

daarmee uiteindelijk het kostenniveau van de projectmatige activiteiten. Tegenover de overschrijdingen van het budget van de stuurgroep 'Bronnen en Kwaliteit' en 'Doelmatigheid en Transparantie' (met respectievelijk € 31.000 en € 11.000), staan diverse onderuitputtingen bij de andere stuurgroepen. De hogere kosten uit hoofde van "Consumentenzaken" worden volledig aan de veroorzakers doorberekend (zie Batenzijde).

Voor alle projectmatige activiteiten gezamenlijk bezien, blijft Vewin binnen de voor 2020 gestelde kaders indien rekening wordt gehouden met de ingezette bestemmingsreserves.

	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
SALDO FINANCIËLE BATEN EN LASTEN			
Rentebaten	64.214	85.000	91.659
Overige (financiële) baten	32	-	33
Totaal Financiële Baten	64.246	85.000	91.692
Rentelasten	-	-	-
Totaal Financiële Lasten	-	-	-
Saldo Financiële Baten en Lasten	64.246	85.000	91.692

Toelichting Financiële Baten en Lasten

De rentecurve daalde in 2020 verder, waardoor banken zelfs negatieve rente in rekening zijn gaan brengen in de loop van 2020 op de zakelijke (spaar)rekeningen. Dit was niet voorzien bij het opstellen van de begroting 2020.

De gerealiseerde interestbaten worden volledig bepaald door een beperkte hoeveelheid (€ 250.000 nominaal) aan uitstaande

hoogrentende obligaties (4,375% op jaarbasis), die tot het einde van de looptijd zullen worden aangehouden en het bij de Rabobank afgesloten 10 jarig garantstelling-deposito (€ 2,5 mln à 3,2% op jaarbasis). Deze garantstelling ten behoeve van een KVR-financiering heeft een looptijd van 10 jaar (september 2013 - september 2023).

Ondertekening van de jaarrekening

's-Gravenhage, juni 2021

Bestuur Vewin

P.A.C.M. van der Velden,
(voorzitter)

ir. L.J.W. Hendriks,
directeur WMD Drinkwater BV

ir. R.R. Kruize, algemeen directeur Waternet
(vice-voorzitter)

prof. dr. ir. W.G.J. van der Meer,
algemeen directeur Oasen

R. Doedel,
directeur PWN Waterleidingbedrijf Noord-Holland a.i.

drs. J.J.W. Nelissen RA,
directeur NV Waterleiding Maatschappij Limburg

drs. R.A.M. van Dongen,
directeur Brabant Water NV

ir. A.M. Ottolini,
directeur Evides NV

drs. W. Drossaert,
algemeen directeur Dunea

mr. R.A.M. Zwart,
directeur NV Waterbedrijf Groningen

drs. J.J. Hannema,
voorzitter directie Vitens

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Hiervoor wordt verwezen naar de hierna opgenomen verklaring.

Statutaire bepaling Resultaatbestemming

De statuten bevatten geen voorschriften omtrent de resultaatbestemming.

Bestemming van het resultaat over het boekjaar 2018 en 2019

De jaarrekening 2018 is vastgesteld in de algemene ledenvergadering gehouden op 14 maart 2019. In de bestuursvergadering van 11 december 2014 is besloten het resultaat terug te geven aan de Leden via de

contributieheffing. Het door het Bestuur vastgestelde resultaat 2018 is inmiddels met de contributieheffing 2020 verrekend, rekening houdend met het vormen van een tweetal bestemmingsreserves ultimo 2019 inzake het project Watergebruik Thuis ad € 132.000 en inzake het project Grondwater Landelijke Behoeftedekking ad € 35.000, waartoe in de Algemene Ledenvergadering van 12 december 2019 is besloten. Het resterende saldo van het resultaat over 2018 ad € 45.635 is met de contributieheffing over 2020 met de Leden verrekend.

Ultimo 2019 is tevens besloten de middelen inzake NHI, welke niet volledig waren aangewend, te reserveren middels een bestemmingsreserve NHI ten behoeve van uitgaven in dit kader in de loop van 2020. In 2020 werden geen additionele middelen inzake NHI opgehaald.

BESTEMMING VAN HET RESULTAAT OVER DE BOEKJAREN 2018, 2019 EN 2020

Resultaat 2020	-366.906
Resultaat	-366.906
Toevoegingen en onttrekkingen aan de (bestemmings)reserves	
Onttrekking Bestemmingsreserve NHI (resultaat 2019)	328.000
Onttrekking Bestemmingsreserve WatergebruikThuis (resultaat 2018)	132.000
Onttrekking Bestemmingsreserve Grondwater Landelijke Behoeftedekking (resultaat 2018)	35.000
Toevoeging Bestemmingsreserve REWAB	-88.500
Toevoeging Algemene Reserve (vrijval bestemmingsreserve 2018)	-35.000
Totaal Toevoegingen en onttrekkingen aan de (bestemmings)reserves	371.500
Saldo teruggave 2020 in 2022	4.594

Overeenkomstig het besluit genomen in de bestuursvergadering d.d. 11 december 2014 werden de vermogensbestanddelen van Vewin qua omvang en samenstelling vastgesteld. Voor een aantal van deze reserves geldt een bepaalde genormeerde omvang en gebeurtenis welke een eventuele vrijval bij een zich voordoende situatie bepaalt. Een actuele herberekening ultimo 2020 leidt vooralsnog niet tot aanpassingen.

Voor wat betreft de realisatie van de begroting 2020 het volgende. De Ledenvergadering heeft op 12 december 2019 besloten dat de opgehaalde maar niet bestede middelen voor NHI alsnog kunnen worden gebruikt in 2020 voor uitgaven in het kader van NHI (beheer en onderhoud € 78.000 en doorontwikkeling € 250.000), welke in 2019 geen doorgang konden vinden.

Het exploitatiesaldo over 2019 alleen ad € 311.249 was daartoe niet toereikend. Teneinde een bestemmingsreserve inzake NHI ultimo 2019 mogelijk te maken, werd uit de Algemene Reserve van Vewin € 16.751 onttrokken, zodat de bestemmingsreserve inzake NHI € 328.000 groot was ultimo 2019.

Het exploitatieresultaat over 2019 sloot vervolgens op nul. Hierdoor is er bij de berekening van de contributie over 2021 vooralsnog geen saldo te verekenen met de Leden.

Het Bestuur heeft in de vergadering van 12 december 2019 eveneens besloten een tweetal projecten welke in 2020 werden uitgevoerd uit het resultaat over 2018 ad € 212.634 te financieren. Hiertoe werden ultimo 2019 een tweetal

bestemmingsreserves zoals hierboven genoemd gevormd. Het resterende saldo resultaat 2018 ad € 45.634 is middels de contributieheffing en inning van de overige bijdragen begin 2020 aan de Leden teruggegeven.

Het Bestuur heeft in de vergadering van 25 juni 2020 besloten om de het project Grondwater Landelijke behoeftedekking niet door te laten gaan. De gevormde bestemmingsreserve komt daarmee ultimo 2020 te vervallen. Het saldo (€ 35.000) is toegevoegd aan de Algemene Reserve van Vewin. De gevormde bestemmingsreserve inzake Watergebruik Thuis (€ 132.000) is in 2020 aangewend, teneinde dit project te kunnen financieren. Dit geldt eveneens voor de bestemmingsreserve NHI (€ 328.000) die in de loop van 2020 eveneens meer dan volledig is aangewend.

Eind 2020 heeft het Bestuur/ALV besloten om de niet uitgegeven middelen inzake REWAB ad € 88.500 in een bestemmingsreserve om te zetten, teneinde deze middelen in 2021 alsnog aan te wenden voor het REWAB traject. Er zijn over 2020 geen mutaties van de bestemmingsreserve(s) welke afhankelijk zijn van een jaarlijkse vrijval. De bovenstaande mutaties zijn reeds verwerkt in het resultaat en het gepresenteerde vermogen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die van invloed zijn op de vereniging of op de financiële resultaten van de Vereniging.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Vereniging van waterbedrijven in Nederland (Vewin)

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van Vereniging van waterbedrijven in Nederland (Vewin) te Den Haag gecontroleerd. Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging van waterbedrijven in Nederland (Vewin) op 31 december 2020 en van het resultaat over het boekjaar 2020 in overeenstemming met RJ 640 'Organisaties zonder winststreven'.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2020;
2. de staat van baten en lasten over 2020; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging van waterbedrijven in Nederland (Vewin) zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van RJ 640 'Organisaties zonder winststreven' vereist is.

Astrium Accountants B.V.
Edelgasstraat 57, 2718 SX Zoetermeer
www.astrium.nl

Tel: (079) 36 23 613
Fax: (079) 36 15 777
info@astrium.nl

IBAN NL61RABO0156363151
BTW nr. NL821493796B01
KVK: 01166534

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met RJ 640 'Organisaties zonder winststreven'.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met RJ 640 'Organisaties zonder winststreven'. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.
Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten.
Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit.
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

ZOETERMEER, 25 maart 2021

Astrium Accountants B.V.

Was getekend,

M.G.M. Vink RA

Colofon

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 12
Den Haag

Postadres

Postbus 90611
2509 LP Den Haag
Telefoon (070) 349 08 50
E-mail info@vewin.nl
Website www.vewin.nl

© Vewin, Den Haag

Eindredactie en coördinatie

Vewin

Grafisch ontwerp en visuals

Optima Forma bv

Fotografie

Hollandse Hoogte
Shutterstock
Tom Pilzecker

